

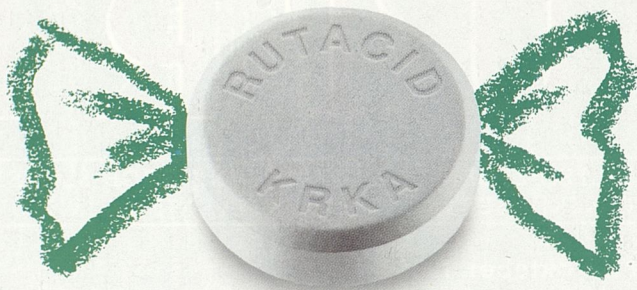

UTRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - ZVEZE
DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Leto VII. številka 10. oktober 1999

postnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Rutacid®

S prijetnim okusom nad želodčno kislino!

Rutacid
hidrotalcit
žvečljive tablete po 500 mg

Rutacid odpravlja in blaži težave, ki so povezane s prevelikim izločanjem želodčne kisline ali z gastroezofagealnim refluksom in se kažejo kot zgaga, spahovanje, pekoča bolečina v epigastriju in gastritis.

Rutacid pospešuje celjenje razjede na želodcu ali dvanajstniku. Učinkovit je tudi pri vzdrževalnem zdravljenju kronične ulkusne bolezni.

Tako prijeten okus
kot bonbon,
a v resnici
učinkovita tableta.

Indikacije: Odpravlja in blaži težave, ki so povezane s prevelikim izločanjem želodčne kisline ali z gastroezofagealnim refluksom in se kažejo kot zgaga, spahovanje in pekoča bolečina v epigastriju. Te težave in tudi gastritis so lahko posledica stresa, nepravilnega prehranjevanja, čezmerne pitja alkohola ali jemanja nesteroidnih protivnetnih zdravil. Pospešuje celjenje razjede na želodcu ali dvanajstniku in je učinkovit tudi pri vzdrževalnem zdravljenju kronične ulkusne bolezni.

Kontraindikacije: Preobčutljivost za hidrotalcit ali za katerokoli sestavino zdravila, hujše motnje v delovanju ledvic. **Skrajšano navodilo:** Odrasli vzamejo 1 do 2 tableti, običajno eno uro po obroku in pred spanjem oziroma ko se pojavijo opisane težave. Tablete ne pogoltne celih, ampak jih dobro prežvečimo. Otroci, stari od 6 do 12 let, naj vzamejo polovični odmerek.

Opozorila: Bolniki z oslabiljenim delovanjem ledvic smejo jemati zdravilo le krajši čas in v manjših odmerkih. Zdravila ne dajemo otrokom, mlajšim od 6. let.

Interakcije: Hidrotalcit lahko, tako kot drugi antacidi, zmanjša absorpcijo tetraciklinov, kinolonov (ciprofloksacin, ofloksacin), železovih preparatov in kumarinov. Hidrotalcit ne smemo jemati sočasno z drugimi zdravili, ampak eno do dve uri prej ali kasneje. **Stranski učinki:** Večji odmerki od priporočenih lahko povzročijo redko blato ali drisko. Pri ledvičnem odpovedovanju lahko pri zelo velikih odmerkih in dolgotrajnem zdravljenju aluminij moti absorpcijo kalcija in fosfata. Poveča se lahko tudi koncentracija aluminija in magnezija v krvi.

Način izdajanja zdravila: Tudi brez zdravniškega recepta.

Embalaza in oprema: Zloženka z 20 žvečljivimi tabletami po 500 mg v pretisnem omotu. Zloženka s 60 žvečljivimi tabletami po 500 mg v pretisnem omotu.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

Krka, d. d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto
www.krka.si

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

UTRIP

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Irma Antončič, Bojana Filej, Irena Istenič,
Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 11550 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

e-mail: zveza.med.sester@siol.net

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se
plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2, tel.: 061/757-850,

faks: 061/757-855, e-mail: starling@siol.net

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana,

tel/faks: 061/301-542

JESEN

Cvetje med travo je vse že ovelo,
veter čez plan je zapihal hladan,
sonce toploto je vso izgubilo,
noči so vse daljše
in krajša se dan.

Doline odete so v jutranji megli,
vrhove sivina obdala je vse,
v planinah nič več se živina ne pase,
jesen se v škrlat pobarvala je.

Veronika Viltušnik

Fotografija na naslovnici: Peter Skoberne

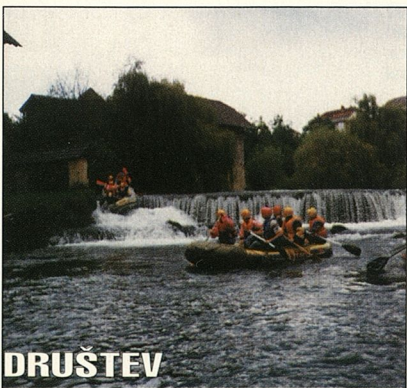
SREČANJA

MARIBORSKE ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTI NA
IZLETU V BELO KRAJINO

UDELEŽILI SMO SE

ICN IN ENSG ZA ŠTUDENTE ZDRAVSTVENE
NEGE

IZ DRUŠTEV

MEDICINSKE SESTRE NA RAFTINGU

DELO ZBORNICE-ZVEZE

- SEPTEMBER NA ZBORNICI ----- 5
- PISALI SMO ----- 6
- IZ URADNEGA LISTA ----- 8

SREČANJA

- MARIBORSKE ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTI NA IZLETU
V BELO KRAJINO ----- 9

KODEKS ETIKE

- KODEKS ETIKE ----- 10

MI MED SEBOJ

- S SODELOVANJEM REGIJSKIH DRUŠTEV IN STROKOVNIH SEKCIJ
LAHKO OHRANIMO NAŠO ZGODOVINO TUDI ZA PRIHODNOST -- 12

RAZMIŠLJANJA

- ALI VEMO, DA "SE IMAMO"! ----- 13

S HUMORJEM JE LAŽJE IN LEPŠE

- VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO ----- 15

NE PREZRITE

- SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI ----- 16

PREDSTAVLJAMO VAM

- ZA PROSTOR POD SONCEM ----- 17

2. KONGRES ZDRAVSTVENE NEGE

- 2. KONGRES ZDRAVSTVENE NEGE
ZDRAVSTVENA NEGA ZA 21. STOLETJE ----- 21

ANKETA

- NASILJE IN SPOLNO NADLEGOVANJE NA DELOVNEM MESTU
NAD MEDICINSKIMI SESTRAMI ----- 28

UDELEŽILI SMO SE

- ICN IN ENSG ZA ŠTUDENTE ZDRAVSTVENE NEGE ----- 19
- POROČILO O STROKOVNEM IZPOPOLNJEVANJU NA DUNAJU -- 33

OBVESTILA

35

IZ DRUŠTEV

- MEDICINSKE SESTRE NA RAFTINGU ----- 36
- PRVI LETNI KONCERT ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA
»FLORENCE« ----- 37
- PISANA PALETA ----- 38
- STROKOVNO SREČANJA ----- 39

IZ SEKCIJ

42

STROKOVNA SREČANJA V TUJINI

49

PISALI STE NAM

- SPOŠTOVANA UREDNICA ----- 50

Vijudno prosimo, da prispevke za objavo v naslednji številki UTRIPA pošljete do 25. v mesecu
in če je le možno na disketah ali na e-mail: zveza.med.sester @ siol.net.

Uredništvo

SEPTEMBER NA ZBORNICI

Petra Kersnič

Zgodba o poletju se skoraj ne bi končala - pa se je 23.9. koledarsko poletje poslovilo, vremensko pa smo ostali v indijanskem poletju. Pa vendar se že čuti utrip jeseni - odprla so se šolska vrata, porumenelo je listje, zadilal je kostanj in v življenje se nam je vrnila naglica, s katero bo čas tekel hitreje. Do konec leta je potrebno pod streho spraviti še veliko strokovnih in mnogih drugih srečanj in dogodkov, nato pa nas čaka prehod v novo - tretje tisočletje.

In kaj smo delali in s kom smo se srečali v septembru:

1. september - 8. seja Upravnega odbora - člani Upravnega odbora so poleg številnih aktualnih točk obravnavali poslovno poročilo prvega polletja 1999.

Ta dan se je sestal tudi Programski odbor 2. kongresa zdravstvene nege, ki bo 17., 18. in 19. novembra 1999 v Portorožu in bo potekal pod motom "Zdravstvena nega za 21. stoletje.

2. september - sestanek Nacionalne koordinacije z naslednjim dnevnim redom:

1. Oblikovanje stališč za prehodne določbe, ki bodo opredelile vrednotenje višješolske in visokošolske izobrazbe za zdravstveno nego.

2. Uresničevanje dogovora Ministrstva za zdravstvo, Sindikata delavcev v zdravstveni negi in Zbornico zdravstvene nege.

3. Aktualne zadeve.

V Aneksu h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi - Ur. list RS 6.8.99/63 - 26. julija 1999 je natančno določen dodatek za zdravstveno nego, ki pripada izvajalcem zdravstvene nege in ki je bil zapisan že pred enim letom, vendar so ga izvajalci zdravstvene nege prejeli pod drugim naslovom - kot dodatek na zahtevnost in obremenitve. Povišanje je predvideno z mesecem septembrom 1999, kar obenem narekuje zavodom izdajanje novih odločb o zaposlitvi. Isti dan je bil med Ministrstvom za zdravstvo in Sindikatom delavcev v zdravstveni negi podpisan tudi dogovor o ureditvi statusa diplomiranih medicinskih sester do konca leta, zato je razprava služila zbiranju pripomb in predlogov za pogajanja.

Dogovor med Ministrstvom za zdravstvo, Sindikatom delavcev v zdravstveni negi ter

drugimi sindikati s področja zdravstva je bil podpisan dne 4.9.1998 in objavljen v Ur. listu št. 73/30.10.1998. Ministru za zdravstvo je bil 25.5.1999 poslan skupen dopis Sindikata delavcev v zdravstveni negi in Zbornice - Zveze, v katerem je zapisana ocena uresničevanja dogovora, aktivnosti in zaprosilo za razlago, kaj je v zvezi z dogovorom storilo Ministrstvo za zdravstvo. Kljub prošnji ZZNS odgovora na dopis do zdaj niso poslali. Dogovor in dopis ministru za zdravstvo sta bila objavljena v junijski številki Utrip.

V skladu z Zakonom o strokovnih in znanstvenih naslovih (Ur. list št. 47/1998) so bili objavljeni naslovi, pridobljeni po izobraževalnih programih zdravstvene nege pred uvedbo novega Zakona o Visokem šolstvu in po njem:

Ur. list 22/99

Univerza Ljubljana

Porodniško ginekološka zdravstvena nega

- diplomirana babica - dipl.bab.

- diplomiran babičar - dipl. bab.

Univerza v Mariboru

- višja medicinska sestra - VMS

- višji zdravstveni tehnik - VZT

Ur. list 57/99

Univerza v Ljubljani in Univerza v Mariboru

Zdravstvena nega - diplomirana medicinska sestra - dipl. m.s.

- diplomiran zdravstvenik - dipl.zn.

Ur. list 58/99 - uskladitev pridobljenih naslovov

Univerza v Ljubljani

Višja medicinska sestra - viš. med. ses.

Višji medicinski tehnik - viš.med.teh.

Višji zdravstveni tehnik - viš.zdr.teh.

Profesor - profesorica zdravstvene vzgoje - prof.zdr. vzg.

8. september - sestanek delovne skupine za oblikovanje terminološkega slovarčka

9. september - seja Statutarne komisije

14. september - 2. seja Odbora regijskih društev v Novem mestu

16. september - 47. seja Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravstvo R Slovenije

16. in 24. september - na Ministrstvu za zdravstvo je potekal sestanek delovne skupine za oblikovanje predloga Zakona o zdravstveni negi.

16. september - seja Uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege.

- Komisija za izobraževanje

22. september - vodstvo Zbornice - Zveze se je v okviru aktivnosti obiskov regijskih društev sestalo z Upravnim odborom DMSZT Ljubljana.

30. september - seja Uredniškega odbora Utripa.

PISALI SMO:

Ljubljana, 21.9.1999

Gospod

Dr. Marjan Jereb, dr. med.,

minister za zdravstvo

Ministrstvo za zdravstvo

Štefanova 5, 1000 Ljubljana

Spoštovani gospod minister,

obračamo se na Vas v zvezi z odločbo Ustavnega sodišča (Ur.list 59/1999) z dne 23.7.1999, v katerem je Državni zbor dolžan neskladje z ustavo določiti postopek in kriterije za ustanovitev zbornic odpraviti v roku enega leta od dneva objave v Uradnem listu.

Člani Zbornice zdravstvene nege Slovenije, ki je bila ustanovljena 15.12.1992 v skladu z 87. členom Zakona o zdravstveni dejavnosti (Ur. list št. 9/92), že od vsega začetka utemeljujemo njen obstoj ter zahtevo po dodelitvi nekaterih javnih pooblastil, za katera menimo, da so nuj-

no potrebni za zagotavljanje skladnega in strokovnega delovanja in razvoja stroke zdravstvene nege.

Ministrstvu za zdravstvo smo do danes posredovali številne predloge amandmajev k obstoječi zakonodaji. Zadnje predloge smo poslali 19.6.1998, ko smo bili seznanjeni z aktivnostmi Ministrstva za zdravstvo za spremembe zdravstvene zakonodaje, ki naj bi potekale jeseni 1998. Kolikor pa nam je znano, do obravnave naših predlogov ni prišlo, zato naše predloge pošiljamo v sklopu sedanje odločbe Ustavnega sodišča.

V Zakonu o zdravstveni dejavnosti predlagamo vsebino novega člena:

" Zbornica zdravstvene nege Slovenije, v kateri se obvezno združujejo vsi izvajalci zdravstvene nege, ima naslednje naloge:

1. Sprejema Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije ter ukrepa v zvezi s kršenjem kodeksa.

2. Vodi register izvajalcev zdravstvene nege in podeljuje, podaljšuje in odvzema licenco za samostojno izvajanje na področju zdravstvene nege.

3. Načrtuje, spremlja in nadzoruje permanentno strokovno izpopolnjevanje, diplomski in podiplomski študij članov s preverjanjem usposobljenosti.

4. Določa splošne strokovne standarde.

5. Izvaja strokovni nadzor s svetovanjem.

6. Sodeluje pri pripravi zakonov, planskih dokumentov, kadrovskih načrtov, kolektivnih pogodb in drugih predpisov s strokovnega področja.

7. Soodloča pri odločanju izhodišč za sklepanje pogodb z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

8. Opravlja druge naloge v skladu z zakonom in statutom.

Naloge iz točk 2, 3, in 5 iz prejšnjega odstavka tega člena opravlja Zbornica zdravstvene nege Slovenije kot javna pooblastila.

Naloge, ki jih opravlja Zbornica zdravstvene nege kot javna pooblastila, se financirajo iz sredstev državnega proračuna. "

Prepričani smo, da je dosedanje delo v Zbornici zdravstvene nege Slovenije dokazalo in potrdilo ne le nujnost njenega obstoja, pač pa tudi upravičenost, da se enako kot Zdravniška in Lekarniška zbornica tudi Zbornica zdravstvene nege Slovenije določi v citiranem zakonu in tako pridobi enak status kot prej omenjeni zbornici. Pričakujemo, da nas boste povabili k oblikovanju predloga sprememb zakona.

Z lepimi pozdravi!

Generalna sekretarka
Petra Kersnič

Predsednica
Veronika Pretnar Kunstek

V vednost:

- Dr. Janez Dmrovšek, predsednik vlade,
- Janez Podobnik, dr. med., predsednik Državnega zbora,
- Prim. Majda Kregelj Zbačnik, dr. med., predsednica odbora za zdravstvo pri Državnem zboru,
- Prim. Janez Zajc, dr. med., državni sekretar na Ministrstvu za zdravstvo,
- Prim. dr. Dunja Piškur Kosmač, dr. med., državna sekretarka na Ministrstvu za zdravstvo,
- Elda Rogelj, dipl. oec., državna podsekretarka na Ministrstvu za zdravstvo,
- Mojca Mahkota, dipl. jur., državna podsekretarka na Ministrstvu za zdravstvo,
- Darja Cibic, dipl. org. dela, svetovalka ministra za zdravstvo za področje zdravstvene nege.

Gospod

Prim. dr. Janez Zajc, dr. med., državni sekretar
Ministrstvo za zdravstvo

Štefanova 5, 1000 Ljubljana

Spoštovani gospod državni sekretar,

Dogodki v novomeški bolnišnici, ki smo jim bili priča v preteklih dneh, najprej preko vseh mogočih medijev in šele nato preko uradne informacije v zvezi z zamenjavo novorojenčkov z dne 8.9.1999, ki smo jo prejeli na pobudo državne svetnice za zdravstvo, Petre Kersnič, so nam vzbudili veliko razmišljanja in razpravljanja na temi kompetenc in odgovornosti, še posebej v kontekstu 55. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti.

Ker gre za dogodke in strokovnost, v katerih

gre za timsko delo, menimo, da je interni strokovni nadzor, ki je bil opravljen v SB Novo mesto, premalo. Prepričani smo, da je bil potreben, saj je na njegovi podlagi bilo potrebno marsikaj spremeniti in uvesti nekaj dopolnilnih navodil. Predlagamo Vam uvedbo strokovnega nadzora Ministrstva za zdravstvo in Zdravniške zbornice (76. člen Zakona o zdravstveni dejavnosti). Naše sodelovanje v takem nadzoru bi nedvomno pripomoglo k izboljšanju razmer in oblikovanju strokovnih standardov, ki le ob doslednem upoštevanju zagotavljajo najvišjo kakovost na področju zdravstvene nege in celotnih storitev v nekem zavodu.

V stroki zdravstvene nege želimo izvajati strokovni nadzor in si prizadevamo to vključiti v Zakon o zdravstveni dejavnosti vse od leta 1992 dalje. V ta namen smo na Predsedstvu preko razprave v strokovni javnosti sprejeli Pravilnik o strokovnem nadzoru s svetovanjem, ki pa zaradi obstoječe zakonodaje ni bil potrjen na Ministrstvu za zdravstvo. V informacijo Vam ga prilagamo.

Ne glede na vse to želimo, da imamo, kot krovna organizacija strokovnjakov zdravstvene nege, neposreden vpliv na neposredno strokovno delo in s pomočjo svetovanja uveljavljamo standarde kakovosti, ki na ožjih strokovnih področjih obstajajo. Nenazadnje želimo tudi sodelovati v oceni dela zdravstvenega tima, v katerem sodelujejo različni strokovnjaki.

Prepričani smo, da je dosedanje delo v Zbornici zdravstvene nege Slovenije dokazalo in potrdilo ne le nujnost njenega obstoja, temveč, da v citiranem zakonu pridobi enak status kot dve že zapisani zbornici. Ena pomembnih nalog pa je strokovni nadzor, ki ga v predlogu javnih pooblastil želimo tudi imeti. Upamo in želimo, da nas boste pri teh aktivnostih podpirali.

Z lepimi pozdravi!

Generalna sekretarka
Petra Kersnič

Predsednica
Veronika Pretnar Kunstek

V vednost:

- Dr. Marjan Jereb, dr, med, minister za zdravstvo,
- Prim. dr. Dunja Piškur Kosmač, dr. med., državna sekretarka na ministrstvu za zdravstvo,
- Darja Cibic, dipl. org. dela, svetovalka ministra za zdravstvo za področje zdravstvene nege,
- Prim. Majda Kregelj Zbačnik, dr. med., predsednica odbora za zdravstvo pri Državnem zboru,
- Jelka Černivec, VMS, predsednica Sindikata delavcev v zdravstveni negi.

IZ URADNEGA LISTA

V vednost vam posredujemo Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti

Iz Uradnega lista RS, št. 45/11.06.1999

2201. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti

Na podlagi 64. člena zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92, 45/94, 37/95 in 8/96) izdaja minister za zdravstvo

PRAVILNIK

o spremembah in dopolnitvah pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti

1. člen

V pravilniku o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 59/92 in 59/96) se v 8. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi: "Mentor mora ob koncu pripravništva podati pisno poročilo o opravljenem programu pripravništva in mnenje o pripravnikovi usposobljenosti za opravljanje praktičnega preizkusa znanja in strokovnega izpita."

2. člen

V 9. členu se za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:

"Poročilo in mnenje mentorja iz drugega

odstavka 8. člena sta sestavni del lista o pripravništvu in o praktičnem usposabljanju."

3. člen

V drugem ostavku 30. člena se za besedo "obseg" dodajo besede: "pripravništva in".

4. člen

Za 31. členom se doda nov "31. a člen", ki se glasi:

"31. a člen

Ne glede na določilo drugega odstavka 7. člena tega pravilnika lahko opravljajo mentorstvo pripravnikom z visoko strokovno izobrazbo mentorji z višjo strokovno izobrazbo, ki so zadnjih 5 let do izdaje tega pravilnika opravljali mentorstvo na področju, za katerega se pripravnik usposablja. Opravljajo ga lahko še 5 let od uveljavitve tega pravilnika."

5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 166-249/99

Ljubljana, dne 2. junija 1999.

dr. Marjan Jereb l.r.

Minister za zdravstvo

DOPISANO:

Leto 1999 je razglašeno za mednarodno leto starejših, 1. oktober pa je proglašen za mednarodni dan starejših, ki poteka s spremljajočimi slogani: **Na poti k družbi vseh starosti in Za sožitje med generacijami.** Prav bi bilo, da se ustavimo in današnji generaciji v tretjem življenjskem obdobju namenimo posebno pozornost. Že "Jutri" bomo živeli v družbi, v kateri bo dvakrat več starih ljudi kot jih je danes, zato je modro že danes poskrbeti za jutrišnjo starost. In načinov je mnogo!

MARIBORSKE ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTI NA IZLETU V BELO KRAJINO

Anita Bezjak

19. junij 1999 je bil kot vsak dan. Nič posebnega. To soboto ni bilo potrebno iti na predavanja ali seminarske vaje. Študentke in študenti 3. letnika (oddelek za prehode) in mentorica letnika smo se odpravili na izlet v Belo krajino. Kljub veliki reklami se nas je zbralo le 38. Ta dan smo hoteli pozabiti na vse študijske obveznosti (ki so bile že bolj ali manj za nami), na službo in na druge skrbi. Želeli smo, da bi dan preživel čim lepše in to nam je uspelo.

Ob 5.30 smo se zbrali v Mariboru in krenili na pot proti Celju. Naša vodička Aleksandra nas je prijazno pozdravila in odpeljali smo se. V Celju so se nam pridružili še preostali in krenili smo v Kostanjevico. Tam sta nas pričakali dve kolegici in direktor ZD Krško in nam pripravili dobrodošlico. Po dobrem slanim in sladkem prigrizku in kavici smo si ogledali formo vivo. Pot nas je vodila proti kartuziji Pleterje. Ogledali smo si multivizijski prikaz življenja menihov, kupili med in sir in nato proti Jakčevemu Novemu mestu. Ogledali smo si frančiškansko cerkev in se nato odpeljali na kosilo v bližini. Po dobrem okrepčilu smo še zapeli ob spremljavi harmonikarja Damjana, ki nas je ves čas izleta

zelo dobro zabaval. Naš naslednji cilj je bila Metlika. Ogledali smo si gasilski muzej in se nato sprehodili do metliške zadruge. Tu nas je čakala degustacija vina, sira in pogač. To je res vredno poskusiti! Tudi na fotografiranje nismo pozabili. Nastala je prava gasilska slika, kot se spodobi. V Adlešičih smo pri Cvitkovičevih pogledali domačo proizvodnjo lanu in tkanje platna. Polni vtisov smo s petjem in harmoniko nadaljevali pot do naše zadnje postojanke, gostilne Javornik pri Trebnjem. Lepo so nas pogostili, izmenjali smo vtise preživetega dne in uživali v sproščenem pogovoru in glasbi. Po večerji smo se odpeljali proti domu. Damjan je neutrudno igral do Celja, kjer se je skupaj s kolegicami poslovil od nas. Ostali pa smo se poslovili z besedami, da na pravi absolventski izlet gremo še v jeseni.

Vsem tistim, ki se niste udeležili izleta, priporočam, da se nam pridružijo na absolventskem izletu na Madžarsko, od 4. – 6. novembra 1999. Kmalu vas bomo obvestili po pošti.

Z lepimi pozdravi!

Kodeks etike

Olga NEZMAN

V UTRIPU številka 3 sem vas vse, ki delate v našem poklicu, povabila, da si ponovno preberete načela, ki so zapisana v KODEKSU ETIKE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE. Kodeks nas zavezuje, da upoštevamo vseh devet načel in se po njih ravnamo. Predstavila sem vam NAČELO I. V UTRIPU, ki ga danes berete, vam pišem o NAČELU II, III in IV.

Ne pišem vam samo zato, ker sem članica Zbornice zdravstvene nege Slovenije in članica njenega Razsodišča, temveč tudi zato, ker sem ena izmed 12.000 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, pred katero so na področju zdravstvene nege delovale pionirke našega poklica. Z visoko kvaliteto znanja in z dragoceno človečnostjo so gradile tradicijo in zgodovino našega poklica. Zdaj stopamo kot njihove naslednice skozi široko odprta vrata v novo stoletje, v katerega bi morale prenesti že pripravljeno vizijo prihodnjega razvoja zdravstvene nege. Sledile nam bodo mlade generacije, ki bodo nadaljevale tam, kjer bomo me končale.

Rekli boste, da je to preveč enostavno. Res bi lahko bilo enostavno, predvsem pa dobro za človeka, če ne bi vmes kdo zaloputnil kakšnih vrat z iztegnjeno nogo in vso močjo. Žal na obeh straneh vrat pogosto stojijo naši vsakdanji sodelavci. In tisto "enostavno" postane zelo konfliktno.

Včem je vzrok za slabo osebnostno držo osebe, ki je celo naša sodelavka?

Večji del odgovora najdemo v naslednjih treh načelih:

NAČELO II

Medicinska sestra spoštuje pravico varovanca do izbire in odločanja.

NAČELO III

Medicinska sestra je dolžna varovati kot poklicno skrivnost podatke o zdravstvenem stanju

varovanca, o vzrokih, okoliščinah in posledicah tega stanja.

NAČELO IV

Medicinska sestra spoštuje dostojanstvo in zasebnost varovanca v vseh stanjih zdravja, bolezni in ob umiranju.

V premislek, kako hude kršitve Kodeksa so bile storjene, vam bom navedla nekaj primerov, ki nastanejo v slučajnih dogodkih, na klepetu ob kavici, v javnem prostoru, na hodniku zdravstvene ustanove, za zaprtimi vrati ali celo kar med vrati in ob postelji bolnika.

V prvem primeru so bile že izrečene besede dovolj, da se je kršilo NAČELO II. Citiram besede, ki jih je izrekla medicinska sestra: "Naredili bomo tako, kot smo se mi odločili!" Seveda je mislila pod "MI" sebe in zdravnika. Ali: "Pojejte!" Samo ta beseda je spremljala odložen krožnik juhe na bolnikovo servirno mizico. Bolnikove roke, ki bi morale opraviti vse ostalo, so se vedno bolj tresle in na koncu, še vedno ob polnem krožniku, so nemočno omahnile na prsi, v katerih se je nabiral jok nemoči ...

Takšna sestra Kodeksa sploh ne pozna ali pa je pozabila na NAČELO II, v katerem je jasno zapisano, da mora medicinska sestra spoštovati pravice in odločitve varovanca. Kakšno revno izbiro je imel varovanec v postelji, ali bo zaužil vsaj eno žlico juhe ali nobene in kolikšno je bilo soodločanje varovanca o njegovi nadaljnji usodi bolezni, zdravja in celo življenja?

Takšne in podobne kršitve v vsakdanji zdravstveni negi varovancev so vredne etične ob-

sodbe.

Druga zgodba nastaja v lokalu sredi Ljubljane, v katerega sem stopila prvič in zadnjič. Morala sem poslušati živahen pogovor mlade družbe. Zelo hitro sem ugotovila, da je med njimi tudi medicinska sestra, ki je radovedni družbi pripovedovala o zdravstvenih težavah mlade bolnice in o opravljenih posegih.

Globoko zamišljena sem zapuščala lokal. Ves dan so se mi vsiljevala vprašanja: ali je kdo tej mladi medicinski sestri pojasnil njene dolžnosti, ali ve, da so zapisane v Kodeksu, ki bi moral krasiti njen delovni prostor, ali ga sploh ima?

Pol odgovora sem si izmislila. Kodeks ima, samo NAČELA III, v katerem je zapisano, da mora medicinska sestra spoštovati poklicno skrivnost, ni dobro prebrala in razumela. Ob njej je še nekdo, ki ni opravičil dobro svoje naloge - pojasniti medicinski sestri mnogo njenih dolžnosti.

In tretja zgodba, ki bi bila vezana na NAČELO IV? Je ni! Kako naj medicinska sestra izvaja to načelo, če pa niti pri sebi ni razvila pričakovanega dostojanstva, če svojih zasebnih stvari ne zna postaviti na pravo mesto in vsemu dodati najboljše kvalitete.

Drage bralke in bralci tega prispevka, še posebej vsi tisti, ki ste odgovorni in upoštevate vseh devet načel Kodeksa, upam, da boste vse tiste, ki so tega potrebni, takoj in stalno seznanjali z vsebino Kodeksa, zahtevali resen odnos do načel in vzpodbujali drug drugega k doslednemu izvajanju vsega, kar je v Kodeksu napisano. Vsaka beseda ima svojo vsebino, ki je neprecenljive vrednosti. Z njo pridobivate lastno kvaliteto, ki vas bo zadovoljila in pripeljala do odličnih rezultatov dela. Najdragocenejše pa bo, da boste ob zadovoljnem, mirnem in nasmejanem varovancu, v njegovih očeh in besedah vedno najboljša medicinska sestra.

ZAUPAJTE SLOVENSKI KVALITETI

izdelujemo opremo
za bolnice, ambulate
in kozmetične salone:

pregledne mize
različnih izvedb

vozičke za aparate

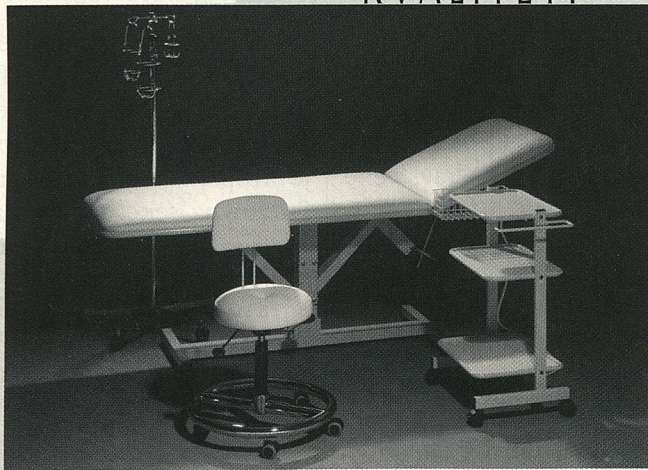
servirne vozičke

dvižne okrogle mize

paravane

stojala za infuzijo

stopnice itd.

KOVINSKA GALANTERIJA

Novak Apolonija s.p.

OIC Trzin

Brezovce 7

1236 Trzin

Tel: +386 61 162 1263

Fax: +386 61 162 1264

NOVAK

K O V I N S K A G A L A N T E R I J A

S sodelovanjem regijskih društev in strokovnih sekcij lahko ohranimo našo zgodovino tudi za prihodnost

Livio KOSINA

V skladišču Psihiatrične klinike se je "zamrežena" postelja simbolično spremenila iz odpisanega kosa nepotrebne opreme v dragoceni eksponat muzeja zdravstvene nege; od leve Irena Keršič - Ramšak, Ladi Škerbinek, Tilka Povalej in Darinka Klemenc.

Ljubljsko društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov zbira predmete, fotografije in različno dokumentacijo, povezano z zgodovino zdravstvene nege v Sloveniji. Pripravljajo prvi muzej zdravstvene nege v Sloveniji.

Psihiatrična klinika v Ljubljani se je odločila, da sodeluje pri projektu ljubljanskega društva in podari nekatere predmete za prihodnji muzej zdravstvene nege. Tako je septembra Ladi Škerbinek, direktorica za zdravstveno nego Psihiatrične klinike, simbolično že izročila eno od "zamreženih" postelj, ki so jih na Psihiatrični kliniki včasih uporabljali. Posteljo sta prevzeli Darinka Klemenc, predsednica ljubljanskega društva, in Irena Keršič - Ramšak, vodja projekta Muzej zdravstvene nege.

Tudi psihiatrična sekcija ob proslavljanju 30-letnice svojega delovanja išče na področju psi-

hiatrične zdravstvene nege različne predmete, dokumentacijo in fotografije - letos bo izdala tudi monografijo. Predsednica Psihiatrične sekcije, Marija Mrak, je že obljubila sodelovanje pri opremljanju "psihiatrične sobe" v muzeju. Strokovna sekcija bo zbrano gradivo posredovala ljubljanskemu društvu, pomagala pri oblikovanju spremljajočih besedil in s strokovnim sodelovanjem. Tudi za prvi eksponat - posteljo je finančno omogočila prevoz in uredila vse potrebno za namestitev v prostore ljubljanskega društva.

Vsi, vključeni v projekt, so prepričani, da se bodo pobudi ljubljanskega društva pridružile tudi druge strokovne sekcije. Pozivamo pa tudi vse posameznike, da darujejo muzeju predmete, ki so se včasih uporabljali za nego bolnikov, in uniforme.

Skupaj lahko storimo veliko več.

ALI VEMO, DA "SE IMAMO"!

Petra KERSNIČ

Tako pomenljiv naslov mi hodi po glavi že kar nekaj časa. Na začetku sem mislila in našla opravičilo zato, da mnogi ne mislijo tako, v tisoč razlogih - od tega, da ni časa brati, pa vse do tega, da med nami morda tudi ni dovolj volje in poguma za tako priznanje.

Smo v času, ki je preplavljen z najrazličnejšimi informacijami, prepleten z informacijskimi sistemi - skratka, vse skoraj brez izjeme, se sliši in zapiše. In ko se zapiše in sliši o moji poklicni skupini in njenih ljudeh, sem vedno znova vznemirjena - vesela, če je prispevek prepoznani kot dober in hvale vreden, in zaskrbljena, če govori o naših napakah. Zagotovo so bile in bodo napake del vsakdana in največja umetnost je in bo, da se iz njih kaj naučimo ali pa v delovni sredini preverimo nekatere stvari - navodila, postopke in ponovimo protokol delovnih zadolžitev.

Tako razmišljujočo so se me dotaknili tudi zadnji dogodki v Novem mestu. Ne želim polemizirati o vseh, v medijih prav in večkrat narobe povedanih in zapisanih dejstvih - želim se vrniti k naslovu - Ali vemo, da se imamo? Zagotovo je v takih dogodkih pomembno pritegniti oziroma obvestiti strokovni vrh in tiste organizacijske oblike, ki smo jih postavili zato, da bi lahko zdravstveno nego in njene poklicne skupine s časom predstavljali naprej. Pa to počnemo? Se čutimo del tega sistema in vseh teh organizacij?

Ni dolgo tega, ko sem v britanski reviji *British Journal of Nursing* prebrala uvodnik urednice Helen Scot, ki ga je povzela iz poročila Ombudsmana za zdravstvo Anglije, Škotske in Welsa za čas od oktobra 1998 do marca 1999 in ga naslovlila - Profesionalni delavci v zdravstvu se morajo naučiti reči žal mi je - obžalujem.

Iz poročila angleškega Ombudsmana je mogoče prebrati, da je zasut s pritožbami, ki izhajajo večinoma iz tradicionalne podobe o

negi bolnika - na primer zdravljenje preležanin, hranjenje, osebna higiena in podobno. Drugo, kar je pomembno opozorilo iz pritožb, je spoznanje in občutenje svojcev, da so zaradi pomanjkanja kadrov sami zadolženi za bolne svoje. Zagotovo nastane večina težav takrat, kadar imajo svojci nerealistična pričakovanja o stopnji in tipu ali vrsti zdravstvene nege, na drugi strani pa tudi takrat, ko osebe napačno predvidi, da svojci želijo pomagati, oni pa v resnici čutijo pritisk, da so dolžni to storiti. Leto za letom Ombudsman ugotavlja, da je vsem pritožbam o delu zdravstvenih delavcev skupen izvor v slabi komunikaciji, slabo vodenje dokumentacije in nenazadnje neustrezna obravnava prve pritožbe v zavodu.

Arnold Simanovitz, predsednik organizacije "Boj za žrtve zdravstvenih napak" je dejal, da so stroški "klinične malomarnosti" okoli 2,8 milijona funtov. Sam meni, da, ko gredo stvari narobe, bolnikov primarno ne zanima denar. Kar si želijo, je seveda resnica, kjer je na mestu tudi primerno opravičilo in spremembe v praksi, ki bodo preprečile trpljenje še ostalih. Ker pa največkrat niso deležni primerne opravičila, ki bi izkazovalo spoštovanje in vljudnost, se odločajo za sodne obravnave.

Bolniki in svojci so takrat, ko so deležni institucionalnega varstva, zelo občutljivi in ranljiva skupina. Kar je za nas rutinsko in profesionalno, tako rekoč vsakdanje, je za njih resno, pomembno in važno. Zato so še tako drobne napake v njihovih očeh velike in imajo v življenju posameznika velik pomen. Povedati moramo tudi znati, da nismo nezmotljivi in obenem poskrbeti za to, da delamo v optimalnih pogojih in da bolniku nudimo najboljše.

Iz vsega omenjenega izhaja, da je pomembna komunikacija z bolniki, da tako njim kot svojim razložimo, kaj bomo počeli ali že počnemo z njimi in kaj in kako bomo počeli za

njih. Naj nam ne bo žal še tako "pikolovske" razlage - morda lahko tako preprečujemo napake še pred nastankom. Ko se nezaželeni dogodek - napaka pripeti, jo moramo nemudoma popraviti - dopolniti prakso tam, kjer smo napravili napake. Predvsem pa se moramo znati na pravilen, spoštljiv in dostojanstven način (morda tudi s pomočjo pravila 5P) opravičiti bolniku oziroma svojcem. To opravičilo naj ne bo pisni izdelek, temveč odkrit pogovor udeleženih zdravstvenih delavcev z bolnikom oziroma njegovimi svojci. **Odgovornost za delo je jasno zapisana v 55. členu Zakona o zdravstveni dejavnosti in pravi: "Zdravstveni delavec lahko samostojno opravlja vsako delo, za katero ima ustrezno izobrazbo in je zanj usposobljen ter ima na razpolago ustrezno opremo. Za svoje delo prevzema etično, strokovno in materialno odgovornost."** Vse povedano in povzeto en sam namen - ne dajati receptov, kaj storiti, ko se napaka zgodi,

temveč pomagati pri prepoznavanju ali pa morda celo osveščanju, da bi in bomo o problemih razpravljali in jih reševali lažje skupaj in drugače, kakor sami. Pomembno je tudi spoznanje, da bo stroka zdravstvene nege tako hitreje pridobivala na ugledu ter da jo bomo sami, predvsem pa, da jo bodo bolniki in sodelavci znali postaviti na ustrezno mesto v sistemu vrednotenja prispevka v zdravstvenem izidu. **Nenazadnje se vsakemu izmed nas lahko primeri nenamerna napaka - pomembno je, da se takrat zavemo, da "se imamo" - da imamo Zvezo društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, regijska društva in strokovne sekcije z 72-letno tradicijo, od leta 1992 Zbornico zdravstvene nege Slovenije in od leta 1994 Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije, ki smo jih vse ustanovili z usklajenimi cilji, z željo medsebojne moralne podpore in da imamo tudi pravno zaščito, če bi jo potrebovali.**

Proizvodni program

Oprema iz nerjavnih jekel:

- oprema za laboratorije
- oprema za operacijske dvorane
- oprema za sterilizacije
- oprema za kuhinje
- oprema za prehrabeno industrijo
- oprema za farmacevtsko in kemijsko industrijo

K tej opremi sodijo: pregradne stene, materialne zapore, vrata za bolnišnice, vrata za prehrabeno in farmacevtsko industrijo, pohištvo iz nerjavne pločevine, delovni pultji, korita, vozički, stojala, mize, posode, rezervoarji, aparati za pranje in tankanje rokavic, ter druga oprema po želji kupca.

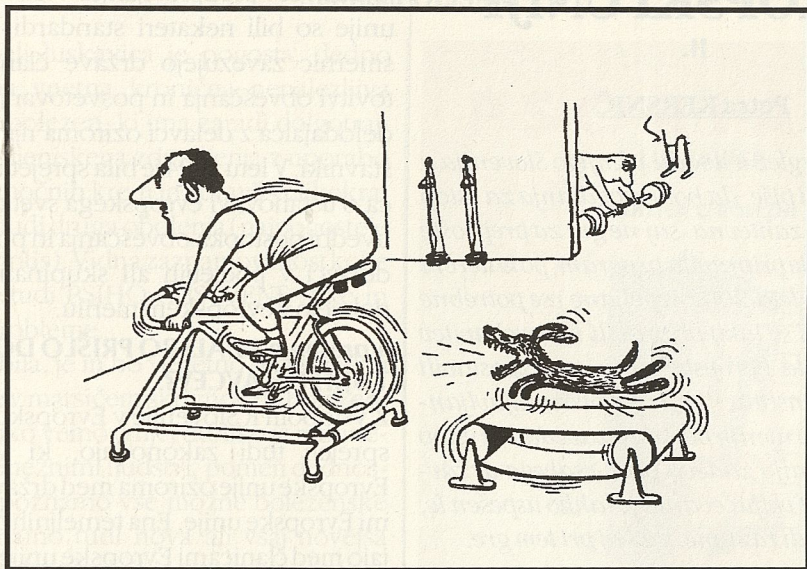

KSL d.o.o. - KOVINOSERVIS

Rudnik III/2, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 / 61 1271 789, fax: +386 / 61 1271 791

VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO

ENA O SREČI

Lojze potarna Branetu: "Žena mi je vse pobrala in odšla!"

Brane Lojzetu: "Ti srečnež. Meni je tudi vse vzela in pobrala, pa še ostala!"

TIŠINA DRUGAČE

Fani na sindikalnem izletu Mariji: "Zakaj pa pošiljaš možu prazno razglednico!"

"Imava tihi mesec ali sliko brez tona!"

AFORIZMI

- Humor je sol, s katero začinimo življenjsko enolončnico, da bi bila bolj užitna.
- Minulo delo se najbolj vidi na pogrebu!
- Mladost še ni opravičilo za neumnosti, starost pa ne priporočilo za modrost!
- Smeh je cepivo zoper človeško omejenost in nadutost. So pa tudi taki, ki jim to cepivo prav nič ne pomaga.

DARVINIZMI

- Vsaka podobnost med opico in ljudmi je zgolj slučajna - tako pravijo ljudje!
- Kaj bi si metali polena pod noge, končno smo le sorodniki!
- Pot od opice do človeka je neprimerno daljša, kot pot od človeka do opice!

ZA VAŠ NASMEH SE TRUDI PETRA KERSNIČ

NA POTI V EVROPO SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI

II.

Petra KERSNIČ

Mag. Alja Berglez v uvodu v knjigo Slovenija v Evropski uniji piše, da bodo pogajanja za vstop v EU dolga in zahtevna, saj ne gre za preproste stvari. Vlada je pripravila program, po katerem naj bi bile do leta 2002 izpeljane vse potrebne reforme ter bi se tako pripravili na uveljavitev pravnega reda Evropske unije ter vzpostavili vse ustrezne institucije za njegovo uveljavljanje. Vlada se po njenih besedah zaveda, da vstop v Evropsko unijo zadeva prav vsakega državljan. Projekt vključevanja je lahko uspešen le, da večina ljudi razume, za kaj pri tem gre.

Vprašanje 21: BOMO O VSTOPU V EVROPSKO UNIJO ODLOČALI Z REFERENDUMOM?

Slovenska vlada in parlament sta se zavezala, da bo po končanih pogajanjih razpisan referendum, na katerem se bomo slovenski državljani odločali ali želimo, da Slovenija vstopi v Evropsko unijo pod pogoji, ki bodo navedeni v pogodbi o pristopu. Slednje bo vlada podpisala le, če bo referendum uspel in bo torej več kot polovica volilcev glasovala za vstop v Unijo. Nato bo pogodbo ratificiral še parlament.

Vprašanje 29: KAJ PRINAŠA AGENDA 2000?

Agenda 2000 opredeljuje okvir perspektiv razvoja Evropske unije, njenega ustroja ter politik za prihodnje tisočletje, prinaša finančni paket za obdobje od leta 2000 - 2006, rešuje pa tudi vprašanja širitve Unije.

Vprašanje 36: KAKŠEN BO POLOŽAJ DELAVCEV - ALI BODO SODELOVALI PRI ODLOČANJU V PODJETJU?

Zaradi vstopa v Evropsko unijo v R Sloveniji ne bo potrebno vzpostavljati novega sistema sodelovanja delavcev pri upravljanju. To pravico določa že Ustava RS v 75. členu v okviru urejanja gospodarskih in socialnih razmerij. Že v

letu 1993 so bile vzpostavljene tudi zakonske podlage za sodelovanje delavcev pri upravljanju s podjetjem s sprejetjem zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju. V okviru Evropske unije so bili nekateri standardi, ki v okviru smernic zavezujejo države članice k zagotovitvi obveščanja in posvetovanja o odločitvi delodajalca z delavci oziroma njihovimi predstavniki. V letu 1994 je bila sprejeta tudi smernica o ustanovitvi evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v podjetjih ali skupinah podjetij, ki delujejo v evropskem merilu.

Vprašanje 38: ALI BO PRIŠLO DO VDORA TUJIH DELAVCEV?

Z vstopom R Slovenije v Evropsko unijo bomo sprejeli tudi zakonodajo, ki velja znotraj Evropske unije oziroma med državami članicami Evropske unije. Ena temeljnih pravic, ki veljajo med članicami Evropske unije, je tudi prost pretok delovne sile, kar pomeni, da ima vsak državljan države članice Evropske unije - ne glede na njegovo stalno prebivališče - pravico, da v drugi državi članici sprejme in opravlja delo kot delojemalec v skladu z zakonskimi in podzakonskimi predpisi, ki veljajo za zaposlovanje državljanov te države.

Vprašanje 43: ALI SE BO POLOŽAJ ŽENSK Z VSTOPOM V EVROPSKO UNIJO NASPLOH SPREMENIL?

Slovenija bo morala pri prilagajanju državne zakonodaje evropski upoštevati tudi direktive, ki se nanašajo na enako obravnavo žensk in moških. Načelo enake obravnave, ki pomeni prepoved vsake diskriminacije, je eno pomembnih načel Evropske unije. V skladu s tem načelom in z vstopom v Evropsko unijo bo morala Slovenija pregledati in uskladiti svojo zakonodajo predvsem na delovnem in socialnem področju, na področju družinske politike ter na področju izboljšanja varnosti in zdravja na delovnih mestih za noseče delavke, za delavke, ki so pred kratkim rodile in doječe delavke.

Nadaljevanja sledi!

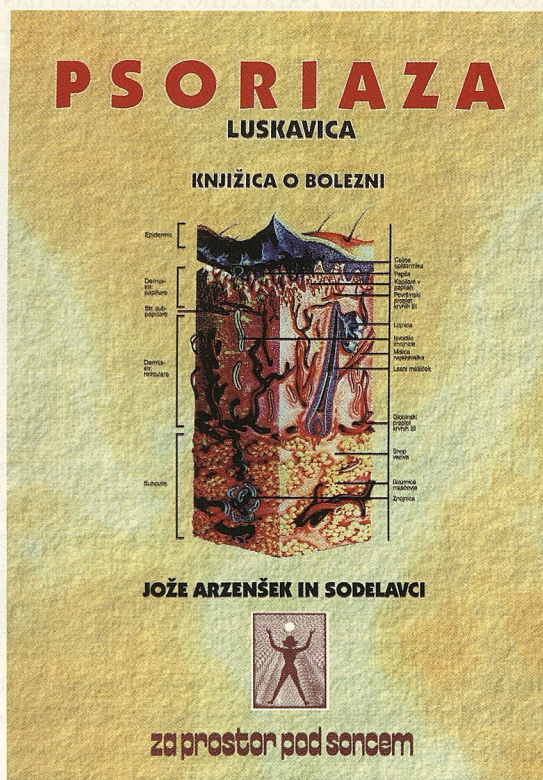
ZA PROSTOR POD SONCEM

PSORIAZA ali LUSKAVICA

Stanka POLJŠAK

Psoriza ali luskavica je pogosta, dedno pogojena, vnetna, kronična, nenalezljiva KOŽNA bolezen, ki ima zaradi dolgotrajnega in doživljenjskega zdravljenja z uporabo bolj ali manj močnih krem in zdravil velikokrat za posledico tudi druga obolenja (najpogostejše psoriatični artritis). Vidna zaznamovanost kože pa povzroča tudi PSIHO-ČUSTVENE stike in SOCIALNE probleme.

Luskavica je bila, je in bo verjetno še kar nekaj časa ostala še v marsičem skrivnostna bolezen. Res je, da veliko vemo o njej (koliko je razširjena med posameznimi ljudstvi, pomen dednosti, natančno poznamo vse možne bolezenske slike in poznamo tudi nova ali vsaj novejša zdravila), posebno bolniki jo poznamo kot zelo neprijetno, nepredvidljivo, muhasto, bolečo, srbečo in obsežno značilno zaznamovanost in prizadetost kože, ki povzroča hudo telesno neugodje in družabno zadrego. Samo zdravljenje pa je drago in doživljenjsko. Zaradi nje človek sicer ne umre, z njo pa vsi, kajti za to bolezen še ni zdravila. Bolezen je znana že od starega veka, a šele od 19. stoletja naprej so jo jasno ločili od drugih kožnih bolezni. Prej je bila označena kot gobavost, nečistost in psoriatični bolniki so bili izključeni iz družbe. Zato še zdaj pogosto opazamo, da se bolniki kar sami izoliramo in izključimo iz družbe. Kar nekako nas je "sram" priznati svojo bolezen, ne znamo ali ne zmoremo je sprejeti. Po poklicu sem medicinska sestra in z luskavico živim že več kot 25 let in vam to lahko povem iz lastnih izkušenj. Kljub temu, da je bolezen zelo pogosta, 1 % - 2 % ali 32.000 do 35.000 ljudi v Sloveniji - oziroma jo po številu lahko primerjamo s sladkorno boleznijo, nimamo dispanzersko urejene službe za zdravljenje psoriatikov. Mislim, da bi v bližnji prihodnosti morali razmišljati tudi o tej možnosti, saj je izbruh bolezni najbolj pogost med 15. - 40. letom starosti. Torej med

najbolj delovno aktivno populacijo, in da so izbruhi bolezni 2 do 3-krat letno in v težjih oblikah zdravljenja poteka v bolnišnici tudi po 3 mesece.

Z zadovoljstvom pa lahko povemo, da smo v Sloveniji ustanovili DRUŠTVO PSORIATIKOV, ki deluje že 20 let. Prav v letošnjem letu smo 19.1.1999 praznovali pomembno obletnico in jubilej. Slovesna proslava ob 20.-letnici delovanja DPS je bila v Atomskih toplicah v Podčetrtku v dneh od 14. - 16.1.1999. S ponosom in spoštovanjem smo se spomnili začetkov naše poti oziroma pomembnosti ustanovitve DPS kot humanitarne organizacije za pomoč bolnikom z luskavico. Nimamo zdravila za to bolezen - so pa pripomočki in načini, s katerimi si lahko lajšamo bolezenske znake in samo življenje z njo. Na začetku smo bolniki imeli cilj in

potrebo, da se združimo, si pomagamo, izmenjujemo izkušnje, ter željo, priti iz anonimnosti, opozoriti nase in povedati, s kakšnimi težavami in ovirami se srečujemo v vsakdanjem življenju. Odločili smo se tudi za svoje glasilo: ZA PROSTOR POD SONCEM, ki izhaja 1-krat letno, še sedaj, in nas seznaja o naši bolezni, o najnovejših zdravilih in nam daje napotke za življenje. Od začetka pa do zdaj se je v okviru društva ustanovilo že 8 regijskih podružnic (Celje, Ljubljana, Maribor, Pomurje, Primorska, Notranjska, Gorenjska in Zasavje).

Na proslavi je bilo iz besed povabljenih gostov, zdravnikov in strokovnjakov z vseh področij naše družbe čutiti, da je luskavica še vedno premalo poznana bolezen. Zato smo se ob tej obletnici obvezali, da bomo več storili tudi na tem področju.

Sporočamo vam, da je v letošnjem, našem jubilejnem letu DRUŠTVA PSORIATIKOV SLOVENIJE, društvo pripravilo in izdalo: jubilejno številko glasila ZA PROSTOR POD SONCEM, zbirko pesmi, ki so jih napisali bolniki psoriatiki (iz pesmi je čutiti obup, strah, nemoč, pa tudi pogum, upanje in voljo do življenja), posneta je videokaseta o psoriazi, izšla je predstavitvena knjizica o delovanju društva in podružnic, s pomočjo firme Schering - Plough je bila izdana brošurica o luskavici za splošno informacijo ter KNJIGA o sami bolezni PSORIAZI, katere glavni avtor je naš predsednik DPS - prim dr. JOŽE ARZENŠEK. Knjiga je napisana strokovno in razumljivo za vse ljudi in bo zelo pomagala samim bolnikom, bo pa tudi nadvse koristen učni pripomoček. Knjigo je mogoče tudi kupiti in sicer:

- na sedežu RK SLOVENIJE - Mirje 19, LJUBLJANA,
- v založbi GRAFIKA GRACER - Lava 7/b, CELJE,
- na vseh sedežih regijskih podružnic v Sloveniji.

Bolniki, ki so včlanjeni v društvo DPS, bodo knjigo lahko kupili po simbolični ceni. Za vse ostale pa je cena enaka in sicer 3.000 SIT.

Za tako uspešno delo društva ima vsekakor največ zaslug naš predsednik DPS prim. dr. JOŽE ARZENŠEK, ki ima neverjetno moč, znanje in voljo, da tako nesebično in požrtvovalno vodi tako veliko in za nas bolnike psoriatike nepogrešljivo društvo. Ne samo, da kot priznan specialist dermatolog dobro pozna kožo bolnika, on pozna tudi dušo bolnika psoriatika in verjetno je prav tu ključ njegovega velikega uspeha. Rada bi se mu v imenu vseh članov društva psoriatikov Slovenije, in v imenu vseh do sedaj še anonimnih bolnikov psoriatikov zahvalila za ves njegov trud, delo in voljo, da nas želi, hoče in zmore voditi in nam pomagati na takšen način. Hvala, gospod primarij dr. Jože Arzenšek.

Jaz, človek z luskavico

*Da, prav takšna sem kot Ti,
čeprav se Tebi to ne zdi,
a človek sem kakor Ti,
le telo pokrito je z luskami.*

*Moja koža ni gladka in lepa,
moja koža je rdeča in boleča,
pokrita je z luskami,
kar pa vse tudi boli.*

*Moji sklepi so že prizadeti,
moji lasje so že speti,
tudi nohti odstopajo mi,
pa to me najbolj ne skrbi.*

*Tvoj čuden pogled pa boli in skeli,
kaj res ne razumeš Ti,
da prav takšna sem kot Ti,
le telo pokrito je z luskami.*

*Zakaj zavijaš z očmi,
zakaj odmikaš se mi?
Saj to nalezljivo ni,
čeprav videti res lepo ni!*

*Rada bi zdrava bila,
rada med ljudi bi šla,
ko pa mnogokrat izločena sem,
zato ker drugačna sem.*

*Zakaj potrese te,
ko vidiš moje roke,
zakaj razpreš oči,
ko vidiš moje telo pokrito z luskami?*

*V meni trga se nemi krik,
zastaja mi dih,
solze silijo mi v oči,
srce pa mi krvavi.*

*Le v društvu dobro počutim se,
takrat sebe ne sramujem se,
tam vsi smo si enaki,
čeprav ne želimo biti taki.*

*Prosim in kličem na pomoč!
O Bog, daj mi moč!
Daj, da ponovno bi zaživela,
da spet bi sebe rada imela!*

*Kako rada zdrava bi bila,
ne da bi do vratu poleti zapeta bila!
Kako zelo si želim,
da te luskavice se znebim!*

*Ker pa vem, da to možno ni,
prosim, razumi tudi Ti,
da prav takšna sem kot Ti,
le telo pokrito je z luskami!*

Sonja

EUROPEAN NURSING STUDENT GROUP

ICN in ENSG za študente zdravstvene nege

(London, 22. 06. - 01. 07. 1999)

Patricija KOBILŠEK

V torek, 22. junija, se je pet članov Sekcije študentov zdravstvene nege Slovenije odpravilo v prestolnico Velike Britanije na letno srečanje s predstavniki študentov zdravstvene nege Evrope - ENSG in na konferenco in praznovanje 100-letnice mednarodnega združenja medicinskih sester - ICN.

Po mirnem pristanku na londonskem letališču smo se odpravili v hotel - Kent Hall hotel (30 km iz Londona). Žal smo bili razočarani nad lokacijo samega hotela in njihovo ponudbo. Zato smo se odločili, da si poiščemo nov "dom". Na voljo pa smo imeli tudi nekaj dni, da smo si lahko ogledali znamenitosti tega mesta.

V soboto se je za nas začel dvodnevni sestanek ENSG, ki so ga organizirali angleški študentje zdravstvene nege. Srečanja so se udeležili predstavniki Irske, Francije, Nemčije, Norveške, Velike Britanije ter Slovenije. Sledil je pregled dnevnega reda in zapisnika s prvega sestanka, ki smo ga prejšnje leto organizirali v

Sloveniji. Pričeli smo s kratko predstavitvijo vsake organizacije (predstaviti projekte, težave ...). Nadaljevali smo z naslednjo točko dnevnega reda in odprla se je razprava. Večina smo prišli do zaključka, da je potrebno pridobiti čimveč evropskih držav, ki bodo članice ENSG-ja (za zdaj še brezplačno članstvo) in bodo imele pravico do glasovanja pri pomembnih odločitvah in ki bodo pomagale pri sestavi raznih aktov, potrebnih za delovanje vsake organizacije. Na koncu smo volili državo, ki bo opravljala funkcijo predsednika naslednje leto. In za vodilno funkcijo je bila izvoljena Slovenija. Zato si prizadevamo, da bomo v tem mandatnem času dosegli čimveč ciljev, ki smo si jih zadali.

Po končanem sestanku smo okusili še nočno življenje v enem izmed značilnih londonskih pub-ov.

Naslednji dan nas je čakal še en naporen delavnik, saj je ICN med drugim organiziral tu-

di program za študente. Predavanja se je udeležilo približno 300 študentov iz vseh dežel, najbolj množični pa so bili Francozi, saj jih je bilo kar 100. V uvodnem govoru nas je pozdravil Liam Williams, predsednik študentov zdravstvene nege Velike Britanije. V popoldanskem času so se zvrstila predavanja, v popoldanskem delu pa tri predstavitve delovanja študentskih organizacij zdravstvene nege.

Med njimi je bila tudi Slovenija, in imeli smo možnost predstaviti našo "majhno" deželo ter delovanje naše organizacije, o kateri sem govorila jaz. Predvsem smo želeli prikazati način našega delovanja, naše projekte, ...

Veliko študentov je bilo navdušenih nad našimi projekti. Predvsem so se zanimali za mednarodne izmenjave, presenečeni pa so bili tudi nad samo organizacijo in izvedbo projekta.

Zvečer je v dvorani Princa Alberta potekala slavnostna otvoritev konference. Po uvodnih

govorih predsednice ICN, Kirsten Stallknecht in Christen Watson, predsednice Royall College of Nursing, je stekel zanimiv in pester program. Med drugim smo videli tudi predstavitev vseh članic ICN-a. Slovesnost so zaključili mladi imitatorji legendarnih angleških Beatlov, ki so s svojimi ritmi privzdignili vse udeležence slovesnosti. Vendar se za nas, študente, večer še ni končal, sledil je tako imenovani študentski žur, kjer si se lahko zabaval do jutranjih ur.

V naslednjih dneh smo se udeleževali različnih predavanj, delavnic, ogledov bolnišnic, pa tudi turističnih ogledov ni manjkalo.

V četrtek se je v Westminsteri opatiji slovesnost zaključila s slovesno mašo.

In prišel je že komaj pričakovani dan, ko smo se veselili, da bomo kmalu videli našo Slovenijo.

Na koncu bi se radi še zahvalili vsem tistim, ki so nas finančno podprli: naš sponzor 3M, P&G in DMSZT Ljubljana.

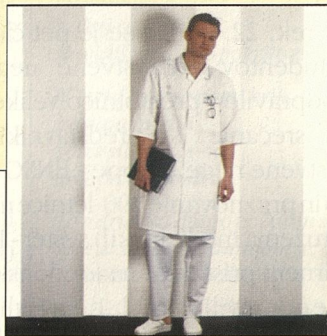
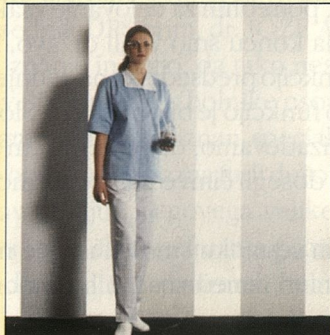
SPECIALNA POKLICNA OBLAČILA ZA DELO V ZDRAVSTVU SPECIALNA POKLICNA OBLAČILA ZA DELO V ZDRAVSTVU

SPECIALNA POKLICNA OBLAČILA ZA DELO V ZDRAVSTVU

Kolekcija poklicnih oblačil zajema vse poklice v zdravstvu.

Odlikuje se:

- v izbranih, kakovostnih materialih,
- v enostavnem vzdrževanju,
- v pestri izbiri barv in barvnih kombinacij...

zagotovljeno zadovoljstvo

PREVENT d.d. - PC MISLINJA, Gozdarska c. 38, SI-2382 Mislinja
Tel.: 0602 570 800, Fax: 0602 570 810, E-mail: prevent.mislinja@prevent.si

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV
MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

2. kongres zdravstvene nege
ZDRAVSTVENA NEGA ZA 21. STOLETJE

Portorož, 17. - 19. november 1999
Kongresni center Emona Bernardin

PROGRAM**Sreda, 17.11.1999****DVORANA EMERALD**

- 08.00 - 10.30 Prijava in registracija udeležencev
- 10.30 - 11.00 Svečana otvoritev kongresa
- 11.00 - 12.00 Judith A. Oulton - International Council of Nurses
NURSING TOWARDS 21st CENTURY
- 12.00 - 13.00 Randy A. Mortensen - Danish Institute for Health
and Nursing Research

TELENURSE AND THE I.C.N.P.

- 13.00 - 13.30 Razprava
- 13.30 - 15.00 Odmor za kosilo
- 15.00 - 15.30 Darja Cibic
ZDRAVSTVENA NEGA 21. STOLETJA, VPETA V
EVROPSKE INTEGRACIJE
- 15.30 - 16.00 Šlajmer Japelj Majda, Darja Cibic
OD PRVE DO DRUGE KONFERENCE
EVROPSKEGA URADA SVETOVNE
ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE
- 16.00 - 16.30 Razprava
- 16.30 - 17.00 Odmor
- 17.00 - 17.30 dr. Majda Pahor
UNIVERZITETNO IZOBRAŽEVANJE MEDICIN-
SKIH SESTER
- 17.30 - 18.00 Ladi Škerbinek
POKLICNA IDENTITETA SLOVENSКИH MEDI-
CINSKIH SESTER
- 18.00 - 18.10 Razprava
PREDAVANJA TUJIH PREDAVATELJIC BODO
SIMULTANO PREVAJANA!
- 19.30 OTVORITEV RAZSTAVE POSTERJEV

Četrtek, 18.11.1999**DVORANA EMERALD**

- 09.00 - 09.20 Martina Bizjak
POT DO SISTEMA KAKOVOSTI V ZDRAVSTVENI
NEGI
- 09.20 - 09.40 Marija Mrak
ODNOS KOT KAKOVOST IN PREDNOST V PRO-
CESU RAZVOJA ZDRAVSTVENE NEGE
- 09.40 - 10.00 Saša Kadivec
ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V

ZDRAVSTVENI NEGI NA KLINIKI ZA PLJUČNE
BOLEZNI IN ALERGIJO GOLNIK

- 10.00 - 10.20 Špela Mihelič Hofinger
KAKOVOST KOMUNICIRANJA V ZDRAVSTVENI
NEGI
- 10.20 - 10.30 Razprava
- 10.30 - 11.00 Odmor
- 11.00 - 11.20 Darinka Klemenc
IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI IN MERJENJE
ZADOVOLJSTVA KOT ELEMENTA KAKOVOSTI
PRI ORGANIZACIJI AMBULANTNE OBRAVNAVE
BOLNIKA/VAROVANCA NA POLIKLINIKI V KLI-
NIČNEM CENTRU V LJUBLJANI
- 11.20 - 11.40 Oti Mertelj, Zdenka Kramar, Helena Dolžan
TERAPEVTSKI RAZGOVOR O VODENJU PO-
OPERATIVNE BOLEČINE - SESTAVNI DEL
STANDARIZIRANEGA NAČRTA ZDRAVSTVENE
NEGE ZA PRIPRAVO BOLNIKA NA OPERATIVNI
POSEG
- 11.40 - 12.00 Cecilija Petek
LAJŠANJE AKUTNE POOPERATIVNE
BOLEČINE - PRISPEVEK ANESTEZIJSKE MEDI-
CINSKE SESTRE H KAKOVOSTNEJŠI OBRAV-
NAVI OPERIRANIH BOLNIKOV
- 12.00 - 12.20 Vlasta Mlekuž
SPECIFIČNI ELEMENTI KAKOVOSTI
ZDRAVSTVENE NEGE STAROSTNIKA
- 12.20 - 12.30 Razprava
- 12.30 - 14.00 Odmor za kosilo
- 14.00 - 14.20 Peter Požun
STRATEŠKI MANAGEMENT V ZDRAVSTVENI
NEGI
- 14.20 - 14.40 Polona Zupancič
MANAGEMENT DEJAVNIKOV TVEGANJA V
BOLNIŠNIČNI ZDRAVSTVENI NEGI
- 14.40 - 15.00 Marina Brumen
VODENJE IN MANAGEMENT ČLOVEŠKIH VI-
ROV V ZDRAVSTVENI NEGI
- 15.00 - 15.20 Helena Kristina Perić
DOKUMENTIRANJE IN ANALIZA INCIDENTOV
NA PODROČJU ZDRAVSTVENE NEGE KOT DE-
JAVNIK ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI
ZDRAVSTVENE NEGE
- 15.20 - 15.30 Razprava
- 15.30 - 16.00 Odmor

16.00 - 16.20 Andreja Peterneelj
IDEJNI PROJEKT NEGOVALNEGA ODDELKA V
BOLNIŠNICI GOLNIK

16.20 - 16.40 Alenka Slak
PREPREČEVANJE DEJAVNIKOV TVEGANJA V
PROCESU OPERACIJSKE ZDRAVSTVENE
NEGE " RISK MANAGEMENT" V OPERACIJSKI
ZDRAVSTVENI NEGI

16.40 - 17.00 Neva Gavrilov
SVETOVALNA SLUŽBA ZDRAVSTVENE NEGE
ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

17.00 - 17.20 Alenka Krist, Bara Pavčič Trškan
UVAJANJE KATEGORIZIRANJA BOLNIKOV PO
STOPNJAH ZAHTEVNOSTI ZDRAVSTVENE
NEGE V BOLNIŠNICI

17.20 - 17.30 Razprava

Četrtek, 18.11.1999

DVORANA MEDITERANA

09.00 - 9.20 Ljudmila Kolenc
ZDRAVSTVENA INFORMATIKA KOT ELEMENT
PROFESIJE ZDRAVSTVENE NEGE

09.20 - 9.40 Ana Habjanič, Peter Kokol
RAČUNALNIŠKO PODPRTO IZOBRAŽEVANJE
PROCESA ZDRAVSTVENE NEGE

09.40 - 10.00 Majda Mori - Lukančič, Ivan Tovornik, Karolina Gril-
Dolenc, Renata Somun
REGISTER DIABETIKOV - PROGRAM ZA BOL-
NIKE S SLADKORNO BOLEZNIJO V ELEKTRON-
SKI OBLIKI

10.00 - 10.20 Ljuba Lednik
DOKUMENTACIJA ZDRAVSTVENE NEGE V
PRAKSI V SPLOŠNI BOLNIŠNICI MARIBOR

10.20 - 10.30 Razprava

10.30 - 11.00 Odmor

11.00 - 11.20 Manja Pašek
MEDICINSKA SESTRA KOT ENAKOPRAVNA
UDELEŽENKA DISPANZERSKEGA DELA V
ZDRAVSTVENEM VARSTVU ŽENSK, OTROK IN
MLADINE

11.20 - 11.40 Tadeja Bizjak
VLOGA MEDICINSKE SESTRE V CENTRU ZA
PREPREČEVANJE IN ZDRAVLJENJE ODVIS-
NOSTI OD PREPOVEDANIH DROG

11.40 - 12.00 Majda Brumec
FILOZOFIJA HOSPICA IN ZDRAVSTVENA NEGA
V DOMU ZA STARE LJUDI

12.00 - 12.20 Andrej Starc
ZAKONODAJA V ZDRAVSTVENI NEGI

12.20 - 12.30 Razprava

12.30 - 14.00 Odmor za kosilo

14.00 - 14.20 Tanja Goričan, Rosita Makovec, Irena Klopčič
PROMOCIJA ZDRAVJA V ZOBOZDRAVSTVENI
DEJAVNOSTI

14.20 - 14.40 Marija Miklič
ZDRAVJE IN KAKOVOST ŽIVLJENJA OB ZDRAVI
PREHRANI

14.40 - 15.00 Zorica Kardoš
POUK OŽIVLJANJA LAIKOV - POGOJ ZA VEČJE
PREŽIVETJE

15.00 - 15.20 Branislava Belovič, Zdenka Vrban, Anica Benkovič,
Milan Vincentič
PREVENTIVA IN AVTOTERAPIJA S POMOČJO
POEZIJE - PRIKAZ PRIMERA

15.20 - 15.40 Mateja Tomažin Šporar
POSTERJI KOT POMOČ PRI ZDRAVSTVENO-
VZGOJNEM DELU SLADKORNIH BOLNIKOV

15.40 - 15.50 Razprava

Četrtek, 18.11.1999

DVORANA ADRIA

09.00 - 09.20 Jana Šmitek
HIERARHIJA ZNANJA V ZDRAVSTVENI NEGI

09.20 - 09.40 Dubravka Sancin
PROBLEMSKO ZASNOVAN ŠTUDIJ
ZDRAVSTVENE NEGE NA VISOKI
ZDRAVSTVENI ŠOLI V MARIBORU

09.40 - 10.00 mag. Majda Pajnikihar
IZBIRA PRIMERNE TEORIJE ZA PRAKSO
ZDRAVSTVENE NEGE

10.00 - 10.20 Jožica Pajk
TEORIJA HILDEGARD E. PEPLAU IN NJEN
MODEL

10.20 - 10.30 Razprava

10.30 - 11.00 Odmor

11.00 - 11.20 mag. Majda Pajnikihar, Jadranka Stričević
APLIKACIJA TEORIJE CALISTE ROY V
ZDRAVSTVENO NEGO OTROKA

11.20 - 11.40	Kristina Kovač, Marjeta Berkopec, Sonja Žagar Šušteršič APLIKACIJA NEGOVALNIH TEORIJ V OPERATIVNI DEJAVNOSTI V SPLOŠNI BOLNIŠNICI NOVO MESTO
11.40 - 12.00	Tatjana Geč PRIPRAVA IN VERIFIKACIJA NOVIH NEGOVALNIH DIAGNOZ V PATRONAŽNEM VARSTVU
12.00 - 12.20	Inge Mesarec UVEDBA PROCESA ZDRAVSTVENE NEGE IN MULTIDISCIPLINARNEGA TIMA V RIBIŠKI HIŠI, ZAVOD ZA DUŠEVNO IN ŽIVČNO BOLNE HRAS-TOVECE TRATE
12.20 - 12.40	Martina Vovk UVAJANJE PROCESA ZDRAVSTVENE NEGE NA POLINTENZIVNEM ODDELKU V ZDŽB HRAS-TOVECE - TRATE
12.40 - 13.00	Nada Bitenc UVAJANJE PROCESA ZDRAVSTVENE NEGE Z METODO AKCIJSKEGA RAZISKOVANJA NA GINEKOLOŠKI KLINIKI V LJUBLJANI
13.00 - 13.10	Razprava
13.00 - 14.40	Odmor za kosilo
14.40 - 15.00	Nataša Uranker TRPINČEN OTROK V ZDRAVSTVENI NEGI
15.20 - 15.40	Danica Železnik KOMUNIKACIJA MEDICINSKE SESTRE Z BREZ-DOMCEM
15.40 - 16.00	Darja Arhar VLOGA PATRONAŽNE MEDICINSKE SESTRE PRI VZGOJI O VARNOSTI S POMOČJO KON-TROLNEGA SEZNAMA " POGLEJ IN PREVERI"
16.00 - 16.20	Mirjana Čalič, E. Jovanovič, A. Kandus ŽIVETI S PRESAJENO LEDVICO - EDUKACIJA VAROVANCEV PO TRANSPLANTACIJI LEDVICE
16.20 - 16.40	Polona Travnikar, Ana Hostnik, Slavica Tomovič ZDRAVSTVENA NEGA OTROK NA HEMODIALIZI
16.40 - 16.50	Razprava

Četrtek, 18.11.1999

DVORANA PHAROS

09.00 - 09.20	Mojca Dolinšek PREPREČEVANJE BOLNIŠNIČNIH OKUŽB IN HIGIENSKI STANDARDI
09.20 - 09.40	Zdenka Kramar, Mojca Mezeg, Miran Rems SPREMLJANJE BOLNIŠNIČNIH OKUŽB KOT

	KRITERIJ ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V ZDRAVSTVENI NEGI
9.40 - 10.00	Matjaž Prešeren PROGRAM ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI STERILIZACIJSKEGA PROCESA - VERIGA POPOLNE ZANESLJIVOSTI
10.00 - 10.20	Eva Vertstovšek, DEKONTAMINACIJA, ČIŠČENJE IN STERI-LIZACIJA INŠTUMENTOV IN PRIPOMOČKOV OB UPOŠTEVANJU DEJAVNIKOV TVEGANJA
10.20 - 10.30	Razprava
10.30 - 11.00	Odmor
11.00 - 11.20	Ljubica Šavnik, Mojca Dolinšek ČIŠČENJE HIGIENSKO VISOKO ZAHTEVNIH PODROČIJ V BOLNIŠNICI
11.20 - 11.40	Milena Skubic, Vesna Jurkošek RAZKUŽEVANJE OPERACIJSKIH PROSTOROV V SLOVENSKIH BOLNIŠNICAH
11.40 - 12.00	Blanka Andrenšek KLINIČNA IN STROŠKOVNA EVALUACIJA UPORABE HIDROKOLOIDNE OBLOGE PRI ZDRAVSTVENI NEGI GOLENJE RAZJEDE
12.00 - 12.20	Greta Zver ZDRAVSTVENA NEGA IN OSKRBA KIRURŠKE RANE
12.20 - 12.40	Matjaž Prešeren MEDICINSKA LEPILA IN REAKCIJA NA KOŽI
12.40 - 12.50	Razprava
12.50 - 14.20	Odmor za kosilo
14.20 - 14.40	Irena Buček Hajdarevič, Zorica Kardoš PREPREČEVANJE DEJAVNIKOV TVEGANJA PRED OPERATIVNIM POSEGOM IN PONJEM
14.40 - 15.00	Jelka Mlakar PREPREČEVANJE DEJAVNIKOV TVEGANJA V ZDRAVSTVENI NEGI KIRURŠKEGA BOLNIKA
15.00 - 15.20	Jože Lavrinec PREHRANSKA VZGOJA ODRASLEGA NEFRO-LOŠKEGA BOLNIKA
15.20 - 15.40	Ruža Pandel Mikuš SOCIOPATOLOGIJE SODOBNOSTI: MOTNJE HRANJENJA IN VLOGA ZDRAVSTVENE NEGE
15.40 - 16.00	Jožica Peterka Novak OTROK Z BOLEZNIJO ANOREXIA NERVOSA V ZDRAVSTVENI NEGI
16.00 - 16.10	Razprava
20.00	Skupna večerja za udeležence kongresa

Petek 19.11.1999**DVORANA EMERALD**

- 09.00 - 09.20 Mojca Dolinšek, Jožica Mastnak
RAZISKAVA STRESA PRI MEDICINSKIH SES-
TRAH IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKIH NA OD-
DELKIH INTENZIVNE NEGE IN INTENZIVNE
TERAPIJE
- 09.20 - 09.40 dr.sc. Silvestra Hoyer
RAZULTATI DVELETNEGA ZDRAVSTVENOVZ-
GOJNEGA PROGRAMA ZA POSPEŠEVANJE
DOJENJA
- 09.40 - 10.00 Irma Urh
VPLIV PSIHOSOCIALNIH IN EKONOMSKIH DE-
JAVNIKOV NA KAJENJE V NOSEČNOSTI
- 10.00 - 10.20 Andreja Kvas
DEJAVNIKI TVEGANJA PRI BOLNIKIHZ ISHE-
MIČNO BOLEZNIJO SRCA
- 10.20 - 10.40 Kristina Palčnik
USTVARJALNI ODNOS MED UČITELJEM - MEN-
TORJEM IN MLADIM RAZISKOVALCEM

- 10.40 - 10.50 Razprava
- 10.50 - 11.20 Odmor
- 11.20 - 11.40 Milica Maslo, Silvestra Hoyer, Alenka Krist, Verica
Turk, Irena Velušček
POSNETEK RAZMER ZA IZVAJANJE
ZDRAVSTVENE VZGOJE V SISTEMU
ZDRAVSTVENEGA VARSTVA V SLOVENIJI V
LETU 1999 - OSNOVE ZA OBLIKOVANJE STAN-
DARDOV ZDRAVSTVENE VZGOJE
- 11.40 - 12.00 Kavšek Marta
SODELOVANJE MEDICINSKE SESTRE S SVOJ-
CI DEMENTNIH STAROSTNIKOV PRI
ZDRAVSTVENI NEGI
- 12.00 - 12.20 Mira Straunik
DOŽIVLJANJE IN POČUTJE BOLNIKOV PO
OPEKLINSKI POŠKODBI
- 12.20 - 12.40 Aleksandra Naka
DELOVNE OBREMITIVNE MEDICINSKIH SES-
TER NA INTENZIVNI TERAPIJI
- 12.40 - 12.50 Razprava
- 12.50 - 13.30 Zaključek kongresa

Organizacijski odbor:

Petra Kersnič- predsednica
Lucija Mesarič Matič,
Mateja Stare, mag.
Livio Kosina,
Peter Požun.

Programski odbor:

Mag. Bojana Filej - predsednica
Veronika Pretnar Kunstek,
Marinka Zaletel.

SPLOŠNE INFORMACIJE

KOTIZACIJA z DDV za udeležbo na kongresu znaša: zgodnja kotizacija : do 30.9. 1999 - 35.000 sit, pozna kotizacija: po 30.9.1999 - 45.000 sit, upokoјenci in študenti - 10.000 sit in enodnevna kotizacija - 15.000 sit. Kotizacija z DDV za aktivne udeležence: avtor in prvi soavtor referata ali posterja - 17.500 sit. Če se kongresa po prijavi ne boste mogli udeležiti, je dobrodošel nadomestni udeleženec, ki mora predložiti pisno pooblastilo registriranega udeleženca. Za pisne odpovedi z datumom do 10.11.1999 bomo povrnili 75 % vplačane kotizacije, po tem datumu odpovedi ne bomo več upoštevali.

Kotizacija zagotavlja udeležbo na predavanjih in razstavi posterjev, promocijsko gradivo, Zbornik predavanj, osvežitve med odmori in skupno večerjo.

Znesek kotizacije nakažite za vsakega udeleženca posebej na ŽR ZDMSZT št. 50101 - 678 - 48641 - sklic na številko 00 12001 z oznako KONGRES in pripis imena in priimka udeleženca.

REGISTRACIJA bo v predverju kongresnega centra Grand hotela Emona dne 16.11.1999 v času od 16.00 - 18.00 ure ter 17. in 18.11. 1999 med 8.00 - 12.00 uro.

odrežite in odpošljite v hotel

REZERVACIJA ZA HOTELSKO NAMESTITEV

v času 2. kongresa zdravstvene nege v Portorožu od 17. - 19.11. 1999

Podjetje, zavod: _____

Naslov: _____

Ime in priimek: _____ Tel/faks: _____

Datum prihoda: _____ Datum odhoda: _____

Številka kreditne kartice: _____

Hotel	Enoposteljna soba	Dvoposteljna soba
GH Emona	18.000,00 sit	12.000,00 sit
Hoteli Bernardin	11.000,00 sit	7.500,00 sit
Hotel Vile Park	9.700,00 sit	6.700,00 sit

Cena je za eno osebo in vključuje nočitev z zajtrkom.

USTREZNO OBKROŽI

ROK PRIJAVE : 25.10. 1999

V, dne 1999

Podpis:

Naslov: Hoteli Bernardin, Obala 2, 6320 Portorož faks: 066 746410; - E mail: hoteli.bernardin@siol.net

PRIJAVNICA ZA 2. KONGRES ZDRAVSTVENE NEGE V PORTOROŽU
v dneh od 17. do 19.11.1999 z naslovom "Zdravstvena nega za 21. stoletje"

Zavod (podjetje) _____

Poštna številka in kraj _____

Ulica in hišna številka _____

Zavezanec za DDV DA NE (obkrožite) - Davčna številka _____

Telefon _____ Kontaktna oseba _____

Prijavnico pošljite na naslov organizatorja:Zbornica zdravstvene nege Slovenije - Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana; E-mail: zveza.med.sester.@siol.net

Prijavljamo naslednje udeleženko/ce:

IME IN PRIIMEK

DELOVNO MESTO

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Kotizacijo z DDV v višini _____ tolarjev smo nakazali:

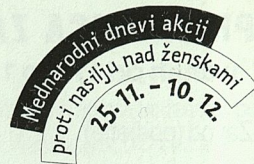
☐ Na žiro račun št. 50101-678-48641 sklic na številko 00 12001
nakazilo izvedeno dne _____☐ Z gotovino na dan seminarja☐ S čekom na dan seminarja

Datum prijave _____

Žig ustanove: _____

Podpis odgovorne osebe: _____

SPOLNO NASILJE IN NADLEGOVANJE MEDICINSKIH SESTER NA DELOVNEM MESTU

Spoštovana kolegica, kolega, medicinska sestra, zdravstveni tehnik!

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki se na svojih delovnih mestih srečujemo tudi z nasiljem in spolnim nadlegovanjem.

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana bo z Vašo cenjeno pomočjo skušalo ugotoviti prisotnost nasilja in spolnega nadlegovanja medicinskih sester v slovenskem prostoru. Z izborom te teme želimo vzpodbuditi kolegice in kolege, da o vprašanju, ki je pri nas še vedno tabu, spregovorijo tudi javno.

Prepričani smo, da imate tudi Vi izkušnje, ki bodo pomagale osvetliti obravnavano področje. Zato Vas vljudno prosimo, da izpolnite priloženi vprašalnik in ga čimprej pošljete na naslov: Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana. Anketa je anonimna.

Rezultate raziskave bomo predstavili na strokovnem srečanju Društva 4. decembra letos. Povabili bomo tudi druge strokovnjake, ki se posebej ukvarjajo z obravnavanimi temami. Avtorici projekta (Darinka Klemenc, VMS in Irena Planinšek, VMS) bova rezultate ankete uporabili za najini diplomski nalogi na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani; skupaj z mentorico dr. Majdo Pahor, dipl. soc., se bomo vključili v mednarodno raziskavo, ki poteka v več evropskih državah.

VPRAŠALNIK

1. Delovno mesto (označite ali dopišite - možnih več odgovorov)

☐ Bolnišnica	☐ ambulantna	☐ druga ustanova
☐ Oddelek	☐ splošna ambulantna	☐ dom starejših občanov
☐ diagnostična enota	☐ specialistična ambul.	☐ posebni zavod
☐ drugo.....	☐ bolnikov dom (patron.)	☐ zasebna ustanova
	☐ drugo.....	☐ šola
		☐ drugo.....

2. Področje dela (označite ali dopišite)

- ☐ interna ☐ kirurgija ☐ psihiatrija ☐ ginekol. ☐ urgencia ☐ drugo.....

3. Delovni čas (označite - možnih več odgovorov)

- ☐ dopoldne ☐ popoldne ☐ dopoldne/popoldne ☐ 3 turnusi ☐ dežurstvo

4. Ste bili na vašem delovnem mestu kadarkoli do sedaj priča NASILJU nad medicinskimi sestrami ?

(označite)

- ☐ da ☐ ne

5. Nasilje je bilo po vašem mnenju (označite - možnih več odgovorov)

- ☐ psihično ☐ fizično ☐ verbalno ☐ spolno ☐ ekonomsko

Opomba: pod "ekonomskim nasiljem" razumemo materialno/finančno izkoriščanje (npr.: vsakodnevno kuhanje kave za sodelavko/ca, ki jo sam/a kupiš).

6. Oseba, ki je izvajala nasilje, je bila (označite in/ali dopišite - možnih več odgovorov)

- ☐ istega spola ☐ nadrejena ☐ na enakem položaju
☐ nasprotnega spola ☐ podrejena ☐

7. Kdaj se je nasilje največkrat zgodilo? (označite- možnih več odgovorov)

	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer	ponoči
delavnik	☐	☐	☐	☐	☐
nedelja/praznik	☐	☐	☐	☐	☐

8. Kolikokrat se je nasilje zgodilo? (označite)

- ☐ do 3-krat ☐ od 3 do 10-krat ☐ nad 10-krat

9. Kje se je nasilje zgodilo? (označite in/ali dopišite)

- ☐ bolniška soba ☐ hodnik ☐ ordinacija ☐ dežurna soba ☐ drugje.....

10. Prosimo, če tip nasilja nad medicinskimi sestrami označite v spodnji razpredelnici (prirejeno po Buss, 1961 in Farrell, 1997); (možnih več kombinacij)

p o v z r o č i t e l j n a s i l j a

tip nasilja nad med. sestrami	bolnik	med.sestra	zdravnik	svojci	drugi zdr.del.	drugi
Verbalno pasivno indirektno Dopustiti opravljanje med. sester	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verbalno pasivno direktno Zavriniti razgovor, ne sodelovati v razgovoru	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verbalno aktivno indirektno Razširjati zlonamerne govorice, opravljati medicinske sestre	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verbalno aktivno direktno Besedno napasti, ponižati medicinske sestre	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Telesno pasivno indirektno Namerno se ne odzvati zahtevi med. sestre po izvedbi potrebne zadane naloge	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Telesno pasivno direktno Fizično preprečiti medicinskim sestram doseči želeni cilj	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Telesno aktivno indirektno nagovoriti drugo osebo, da izvede poškodbo nad med. sestro	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Telesno aktivno direktno Telesno napasti medicinsko sestro	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Ste bili kadarkoli do sedaj priča SPOLNEMU NASILJU/NADLEGOVANJU nad medicinskimi sestrami?
(označite)

☐ da ☐ ne

Če ste bili, odgovorite, prosimo, na vprašanja od 12 do 16:

12. Kdaj se je spolno nadlegovanje/nasilje največkrat zgodilo? (označite - možnih več odgovorov)

	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer	ponoči
Delavnik	☐	☐	☐	☐	☐
nedelja/praznik	☐	☐	☐	☐	☐

13. Kolikokrat se je spolno nadlegovanje/nasilje zgodilo? (označite)

☐ do 3-krat ☐ od 3 do 10-krat ☐ nad 10-krat

14. Kje se je spolno nadlegovanje/nasilje zgodilo? (označite in/ali dopišite - možnih več odgovorov)

☐ bolniška soba ☐ hodnik ☐ ordinacija ☐ dežurna soba ☐ drugje.....

15. Oseba, ki je izvajala spolno nadlegovanje/ nasilje, je bila (označite)

☐ istega spola ☐ nasprotnega spola

16. Prosimo, da v razpredelnici označite obliko spolnega nadlegovanja/nasilja nad medicinskimi sestrami, kateremu ste bili priča (možnih več kombinacij)

p o v z r o č i t e l j n a s i l j a

Vrsta spol. Nadlegovanja/nasilja	bolnik	med.sestra	zdravnik	svojci	drugi zdr.del.	drugi
pohotno ogledovanje, neprimerno govorjenje (neokusne šale, nespodobni komentarji, podcenjevalni vzdevki)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
besedno nadlegovanje (namigovanje na spolnost, izjave o spolni moči)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
nagovarjanje na spolni odnos, telesno nadlegovanje (dotikanje, trepljanje, otipavanje)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
neposredno zahtevanje spolnih uslug (v zameno za razne ugodnosti)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fizični spolni napad (z uporabo grožnje/prisile)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Raziskovanje bomo nadaljevali v obliki osebnih razgovorov/intervjujev. Če ste pripravljeni za nadaljnje sodelovanje, vas vljudno vabimo, da nam to sporočite.

Iskreno se zahvaljujemo za sodelovanje.

Darinka Klemenc, VMS, Klinični center Ljubljana, tel.: (061) 1423655
Irena Planinšek, VMS, Klinični center Ljubljana, tel.: (061) 1313113 int. 32-15
dr. Majda Pahor, dipl. soc., Visoka šola za zdravstvo Ljubljana, tel.: (061)3001111

September, 1999

ČESTITKA

**Psihiatrična in nevrološka sekcija praznuje v mesecu novembru 30 let svojega delovanja.
Vsem, ki ste pripomogli k razvoju in ohranitvi strokovne sekcije in skrbeli za strokovno in
osebno rast vsakega posameznika in vseh skupaj, iskreno čestitamo.**

**Upravni odbor Zbornice zdravstvene nege Slovenije - Zveza društev medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov Slovenije**

Izvršilni odbor Psihiatrične in nevrološke sekcije

Poročilo o strokovnem izpopolnjevanju na Dunaju

Helena Peric

Vprijetno toplih septembrskih dneh sva se s kolegom Dejanom Gabrovškom odpravila v avstrijsko prestolnico na strokovno izpopolnjevanje s področja preprečevanja in zdravljenja razjed zaradi pritiska ter vakuumskega zdravljenja ran.

Najin mentor na Dunaju je bil gospod Gorazd Artinger, diplomirani zdravstveni tehnik, strokovnjak z dolgoletnimi izkušnjami z omenjenih področij, sicer pa predstavnik firme KCI-Mediscus. KCI-Mediscus je ameriško podjetje, specializirano za izdelavo ter razvijanje sistemov za preprečevanje in zdravljenje razjed zaradi pritiska, v zadnjih letih pa so izumili in izpopolnili tudi poseben način celjenja ran, imenovan V.A.C. Filozofija tega podjetja temelji na prepričanju, da je potrebno poleg omenjenih izdelkov ponuditi tudi svetovanje in izobraževanje ter da je potrebno stati bolniku in zdravstvenim delavcem ves čas ob strani s kakovostnimi storitvami in informacijami.

Da je rest tako, nama je dokazal gospod Gorazd. Skupaj smo obiskali precej bolnišnic- psihiatrično, pulmološko, geriatrično, ..., kamor so ga klicale medicinske sestre za nasvete in storitve. Spoznala sva, da je Gorazd v teh primerih deloval kot član negovalnega tima - sicer zunanji član, vendar kljub temu upoštevan, zaupanja vreden ter spoštovan.

Pa lepo od začetka. Antidekubitusni sistemi, ki jih nudi KCI-Mediscus, so raznoliki: nekateri so namenjeni preprečevanju razjed zaradi pritiska, drugi tudi zdravljenju. KCI-Mediscus je edino podjetje na svetu, ki za izdelavo zračnih blazin uporablja material Gore-Tex, katerega

značilnost je, da prepušča zrak in vodno paro, ne prepušča pa kapljic vode in mikroorganizmov. S tem je koži omogočena idealna mikroklima, omogočena pa je tudi zračna in pulzacijska terapija, ki uspešno preprečuje in zdravi razjede zaradi pritiska.

Ko se na določenem oddelku pojavi potreba po preprečevanju in zdravljenju teh razjed, kar ocenijo po različnih skalah (Waterloo, Norton...), se medicinske sestre povežejo z enim izmed svetovalcev pri KCI-Mediscus, da jim priporoči pravi sistem za njihove potrebe. Običajno se v bolnišnicah odločajo za najem teh sistemov, če pa uvidijo, da so njihove potrebe konstantne, se odločijo za nakup. Bolnišnice v Avstriji imajo ločen proračun za negovalne potrebe, tako da se nakup teh sistemov financira s temi sredstvi. Strokovnjaki s področja zdravstvene nege so zelo naklonjeni najemu ter nakupu antidekubitusnih sistemov, saj se zavedajo vseh koristnih plati, ki jih ima njihova uporaba predvsem za bolnika, pa tudi za medicinsko sestro. Obenem se seveda v tujini zavedajo tudi finančnih plati, saj je narejenih mnogo študij, ki kažejo, da je za družbo mnogo dražji nastanek razjede zaradi pritiska in dolgotrajno zdravljenje, kot pa njihovo uspešno preprečevanje ter hitro zdravljenje. V skladu s tem ravnaajo tudi avstrijske zavarovalnice, ki zato pomagajo bolnikom in zdravstvenim ustanovam pri najemu ali nakupu sistemov za preprečevanje in zdravljenje razjed zaradi pritiska.

Ko se svetovalec odloči za določen sistem, organizira njegovo dostavo na oddelke ter izvede

uvodno izobraževanje za negovalno osebje. Nato po potrebi obiskuje oddelek in dodatno izobražuje medicinske sestre, organizirano pa je tudi 24-urno dežurstvo za vsa vprašanja in nujne primere. Proces izobraževanja in svetovanja seveda poteka dvosmerno- svetovalac ob svojem delu z medicinskimi sestrami ter z bolnikom pridobiva povratne informacije, ki jih uporabi za izpopolnjevanje svoje strokovnosti in ponudbe.

Obiskala in ogledala sva si tudi posteljno postajo KCI-Mediscusa. V njej čistijo in oskrbujejo postelje in blazine, najete in tudi kupljene. Posteljna postaja deluje po vseh potrebnih strokovnih zahtevah in higienskih kriterijih - ima nečisti vhod, kjer se postelja ali blazina razstavi in temeljito očisti mehanično ter z dezinfekcijskimi sredstvi, nato se zopet sestavi in temeljito pregleda, če vse deluje. Ko so vsi testi opravljeni in je postelja ali blazina opremljena z vso dokumentacijo, ki priča o njenem brezhibnem delovanju, čaka v čistem delu na odvoz v bolnišnico ali kamor je potrebno.

Kot sem že omenila, je KCI-Mediscus razvil tudi posebno metodo za hitro in učinkovito celjenje ran - V.A.C. (vacuum assisted closure). Pri tej metodi se uporablja posebna poliuretanska pena, ki se izreže v obliki rane, namesti na rano ter prekrije z lepilno folijo. V peno namestimo odvodno cev, ki vodi v posodo za zbiranje izločkov in je povezana s črpalko V.A.C.. Črpalka ustvarja podpritisk. Nastavitev podpritisca in oblike zdravljenja, ki je lahko intermitentno ali kontinuirano, določimo individualno na ekranu preko opcijsko vodenega programa. Značilnosti terapije V.A.C. so: izboljšuje prekrvitev in oksigenacijo tkiv, pospešuje tvorbo granulacijskega tkiva, zmanjšuje edem rane, podpira migracijo celic, omogoča zdravljenje rane v vlažnem okolju brez zastajanja izločkov, zmanjšuje število mikroorganizmov v rani. Poznavalci te terapije zagotavljajo, da se tako rana celi 3-4-krat hitreje kot z običajnimi prevezami.

Tudi pri prevezah ran deluje sistem podobno kot pri sistemih za preprečevanje in zdravljenje

preležanin. Medicinske sestre v dogovoru z zdravniki pokličejo svetovalca pri KCI-Mediscus, ki si ogleda rano in priporoči vrsto in obliko terapije V.A.C.. Prve preveze naredi sam, posebej, če na oddelku še niso seznanjeni s te vrste zdravljenjem. Nato pouči in asistira medicinskim sestram pri prevezah, dokler se ne počutijo dovolj samozavestne, da to opravijo same. V času najinega strokovnega izpopolnjevanja sva tudi sama sodelovala pri teh prevezah. Spoznala sva, kako se prevezujejo in zdravijo razjede zaradi pritiska, golenje razjede, sekundarne postoperativne rane...

V podjetje Simps's, kjer zastopamo KCI-Mediscus, sva se vrnila polna vtisov, novih izkušenj in idej, ki jih bomo na podoben način poskušali uresničiti tudi pri nas. Naša želja je, da bi s skupnimi močmi omogočili vsakemu bolniku kakovostno zdravstveno nego in zdravljenje s kakovostnimi pripomočki, ob tem pa bi olajšali delo in omogočili večje poklicno zadovoljstvo tudi zdravstvenim delavcem.

Odločitev za Periteks je odločitev za:

- ~kvaliteto
- ~nižje stroške
- ~sodobno poslovanje
- ~ohranitev kvalitete življenja

PERITEKS

Negovanje tekstila d.o.o.

Blatnica 2, 1236 Trzin, Slovenija

tel.: 061/162 18 47, 162 18 50, 162 18 51

faks: 061/162 18 49

Združenje psihiatrov Slovenije, Združenje psihoterapevtov Slovenije in Slovensko združenje za duševno zdravje ŠENT organizira seminar z naslovom

Vloga psihoterapije pri skrbi za osebe s psihotičnimi motnjami

Vabimo vas, da se udeležite seminarja: Vloga psihoterapije pri skrbi za osebe s psihotičnimi motnjami, ki bo potekal v **Hermesovi poslovni stavbi na Litijski cesti v Ljubljani in na Psihiatrični kliniki v Polju 18. in 19. novembra 1999** in prispevate k boljši kakovosti dela in skrbi za osebe s psihotičnimi motnjami. Predavatelji bodo na področju psihoterapije psihoz usposobljeni in priznani strokovnjaki.

Kotizacije ni. Prosimo, da svojo udeležbo potrdite s priloženo prijavnico, saj bomo na podlagi prijav oblikovali delovne skupine.

Pokrovitelj srečanja je Psihiatrična klinika Ljubljana.

Prijavite se lahko na naslov: Slavica Ravnik, Psihiatrična klinika Ljubljana Polje, Studenec 48, 1000 Ljubljana

Za organizacijski odbor: Vesna Švab

Slovensko društvo HOSPIC, Kersnikova 6, 1000 Ljubljana

Vabi na

ENODNEVNE STROKOVNE DELAVNICE,

ki bodo potekale v prostorih Slovenskega društva Hospic v Ljubljani.

ČETRTEK, 28.10.1999

KAKO POVEDATI SLABO NOVICO: ki ponuja praktično pomoč za sporočanje bolnikom ali staršem umirajočih otrok. Ob primerih in dilemah bomo preizkušali naše lastne zadrege in strahove ter izoblikovali razumljiv in jasen pristop za sporočanje resnice.

ČETRTEK, 14.10.1999

MOJ ODNOS DO SMRTI: na seminarju bodo udeleženci aktivno razpravljali o lastnem odnosu do umiranja in smrti. Namenjen je prepoznavanju lastnih strahov, da bi lažje delali z umirajočim bolnikom.

ČETRTEK, 4.11.1999

KOMUNIKACIJA Z UMIRAJOČIM BOLNIKOM IN NJEGOVI SVOJCI V PROCESU UMIRANJA: na delavnici se bomo učili dobre komunikacije z bolnikom, odkrivali občutljivost in sočutje, ki ju potrebujemo, da lahko zaznamo potrebe in hotenja bolnika in njegove družine.

ČETRTEK, 21.10.1999

VLOGA ZDRAVSTVENE NEGE PRI OBVLADOVANJU BOLEČINE: opredelitev bolečine, vzroki za njen nastanek (psihični, fizični, socialni, duhovni) in metode za vplivanje nanjo z vidika zdravstvene nege.

ČETRTEK, 22.10.1999

KAKO LAHKO POMAGAM: delavnica bo skušala odgovoriti na vprašanje: Kaj nas ustavlja, nam povzroča dileme in konflikte, zakaj nas je strah in smo ujeti v opravičila, ko se v zadnjem hipu izmuznemo situaciji? Raziskali bomo našo resnično naravo, ki je polna sočutja.

ČETRTEK, 11.11.1999

PREPREČEVANJE IZGOREVANJA OSEBJA OB UMIRAJOČEM BOLNIKU IN NJEGOVIH SVOJCIH: v delavnici bomo skušali prepoznati vzroke izčrpanja in obudili mir, samozaupanje in nove inspiracije - kot vodič za naše notranje zorenje in delo zase.

Delavnice bodo potekale med 9. in 14. uro. Število udeležencev za posamezno delavnico je omejeno na 20.

Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija znaša 5.000 SIT. Plačilo na ŽR 50106-678-703305 sklic na številko 00 333.

Informacije in prijave na telefon 061/131 53 99.

MEDICINSKE SESTRE NA RAFTINGU

Marjana VENGUŠT

Začetek septembra je bil hladen, vetroven in deževen. Mogoče se čudite, zakaj pišem o septembrskem vremenu, saj dopustniška meseca sta vendar julij in avgust. Dež, hlad in veter sta nas motila zato, ker smo imeli v soboto, 4.9.1999, organiziran rafting za člane in članice društva. Ker smo se prvič podajali v takšno avanturo, smo si izbrali mirno reko Krko, Sočo, ki je bolj deroča, pa pustili za naslednjič. Na tihem smo združevali naše pozitivne sile in jih usmerjali v nebo, da bi se oblaki razkadili. Ne boste verjeli, ampak uspelo je.

Tako smo se v soboto zjutraj ob 7. uri zbrali na postajališču Glazija v Celju, in sicer 28 članov in članic DMSZT Celje. Pot nas je vodila proti Dolenjski. Zajtrk smo imeli kar na avtobusu, prvi večji postanek pa je bil v Stični, kjer smo si ogledali samostan in cerkev, ki jo vodijo cistercijani. Polni navdušenja nad čudovito dediščino naše preteklosti smo nadaljevali proti Muljavi, kjer smo si ogledali rojstno hišo našega prvega romanopisca Josipa Jurčiča. Za ogled smo si izbrali kar pravi čas, saj tu poteka jo poletne igre Desetega brata in pogled na pripravljeno scenografijo je bil zelo zanimiv. Ko smo zaprli oči, smo se preselili v čas Krjavlja, njegove koze, Martineka Spaka in kar prehitro smo morali nadaljevati našo pot, saj so nas ob 13. uri pričakovali v Zagradcu, da se spustimo po zeleni lepotici. Malo nas je bilo strah,

kako bo to videti. Prijazni vodniki raftov in naši "zaščitniki" so hitro pregnali naš strah. Oblekli smo si zaščitne obleke in rešilne jopiče in si nadeli čelade. Res zanimiva oprema za medicinske sestre. Razdelili smo se v pet skupin, v vsak čoln pet do šest oseb. Poslušali smo še navodila in velika avantura se je pričela. Bili so to nepozabni trenutki, ko človek premaga v sebi strah in doživi nekaj, kar si prej še v sanjah ni predstavljal. Koliko je bilo smeha, vriskanja in škropljenja, pa tudi kar pravega kričanja, se ne da povedati. Tudi kopanja ni manjkalo, vendar se je vse končalo brez poškodb. Tako smo v dveh urah in pol preveslali 11 km dolgo pot. Lahko rečem, da je to kar lep podvig, čeprav je večina prvič v življenju veslala preko brzic. Po končani poti kar nismo mogli iz čolnov, najraje bi še kar pluli po zeleni Krki. Pa vendar je bilo tudi tega veselja konec, saj vemo, da vse lepe stvari prehitro minejo. Malce smo se osušili pod toplimi sončnimi žarki, se preoblekli in se odpravili na pozno kosilo v Brestanico, kjer smo v prijetnem vzdušju zaključili izlet.

Ko smo se v Celju razhajali, smo soglašali, da smo preživeli nepozaben dan in da se "medicinske sestre" najdemo povsod, tudi na deroči vodi. Obljubili smo si, da se gremo naslednjič spuščat po reki Soči. Zraven pa vabimo vse, ki sedaj niso mogli z nami, kajti lahko jim je žal, saj smo se imeli prelepo.

PRVI LETNI KONCERT ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA » F L O R E N C E «

Saša Kotar, VMS

Po štirih letih, po skromnih začetkih, ko je 10 do 15 navdušenih pevk vztrajalo v želji nadaljevati tradicijo zborovskega petja, so pevke in zborovodja g. Karlo Ahačič postavili trdne temelje za kvalitetno delo zbora in pripravili prvi samostojni koncert. 16. 6. 1999 se je tako v avli Kliničnega centra predstavil naš zbor z desetimi pesmimi. S skrbno izbranim program smo zajeli skoraj vse vrste glasbe. Program je povezoval g. Zvone Hribar, ki je med izvajanjem prebral nekaj pesmi ge. Helene Ravnič in ge. Jerice Smolčnik, ki so s pesniško besedo medicinskih sester prepletle glasbene misli celotnega koncerta. K sodelovanju smo povabili tudi go. Vero Štebe, ki je del svojega bogatega življenja posvetila pisanju pesmi in je dve na koncertu tudi prebrala.

Koncert je lepo uspel in upamo, da bomo tak koncert priredili vsako leto.

Še enkrat bi se zahvalila v imenu zbora Florence in v svojem imenu Društvu medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, ki je prevzelo pokroviteljstvo nad našim zborom, g. Zvonetu Hribarju, ge. Veri Štebe, tehničnemu osebju Kliničnega centra za kakovostno ozvočenje in vsem obiskovalcem, ki so prisluhnili našim pesmim in nas počastili s čudovitimi

aplavzi.

Svoje »pisanje« zaključujem z mislijo Luja Taborja:

»Odgovor je preprost, spričo vsega, kar nam ponuja, že naravnost vsiljuje, sodobna civilizacija prenapetega življenjskega vsakdana, je glasba zatočišče, v katerem si spet lahko uredimo in zberemo razbito duševnost. Glasba in narava sta človeku izvir možnosti in danosti, da v času, kakršnega živimo, obstane in ne potone!«

Drage kolegice, če mislite enako in rade prepevate, se nam pridružite. Zbor vadi vsak ponedeljek in četrtek ob 19.30 uri na Osnovni šoli Vrhovci (zadnja postaja LPP št. 14). Dodatne informacije pa dobite na telefon (061) 133 85 01 pri ge. Saši Kotar.

JOGA BREZPLAČNO

DMSZT Ljubljana obvešča svoje članice in člane (stare in nove), da bo joga potekala predvidoma v dveh skupinah v ZD Center, Metelkova 9, Ljubljana.

Pričeli bomo v oktobru. Javite se: ga. Zlata Živič, Psihiatrična klinika, tel.: 485-451 int. 223.

Vabljeni

*Članica UO:
Zlata Živič, l.r.*

*Predsednica DMSZT Ljubljana:
Darinka Klemenc*

PISANA PALETA

Zapis ob likovni koloniji v Ankaranu

Jože MATJAŠEC

Vse več je dejavnosti v okviru DMSZT Ljubljana, v katerih lahko članice in člani najdemo svoje veselje, zadovoljstvo, morda le način sproščenega druženja, lahko je kdo, ki v njih vse bolj spoznava samega sebe. Ničesar novega ne bom odkril, če zapišem, da vsi v življenju vedno znova in znova nekaj iščemo. Vedno se odločamo in naše odločitve o tem, kaj narediti z nekaj prostega časa, največkrat niso povezane s poklicem. Ne glede na to, kako smo uspešni na svojem delovnem mestu, nam morda to ni dovolj in lahko najdemo »svojo zgodbo« drugje. Vsi si jo pišemo, o tem ni dvoma, morda dve, tri..., a vendar, ostala nam bo le ena, prava, ki bo samo naša.

Doživetje likovnega tečaja in še posebej likovne kolonije ob koncu šolskega leta je za vsakega udeleženca, predvsem udeleženke, te so v večini, prav tako del zgodbe. Tudi za avtorja tega zapisa, čeprav sem moral na predvečer odhoda poiskati pomoč na urgenci, kar je pomenilo slovo aktivni udeležbi. Lahko sem jih po nekaj dneh samo obiskal in jih pozdravil; tudi v imenu upravnega odbora društva, še posebej v imenu predsednice ge. Darinke Klemenc, ki je likovni dejavnosti zelo naklonjena. Našel sem jih razpršene po ankaranski plaži na svojih »delovnih mestih«; nekatere sklonjene nad belim kosom papirja, spet druge vzravane pred svojim slikarskim platnom, kjer so svoja čustva skušali prenesti iz glave v roke in da bi svoji domišljiji vdahnili življenje... Če je kdo obstal, če ni našel izhoda, je bil vedno v bližini Marjan Zaletel - Janč, akademski slikar, v katerem je našel vsak že med letom odličnega mentorja. Pri večerji sem spoznal, da je v njih tudi mnogo drugih vrlin. Ena od udeleženk je na svoje veliko presenečenje dobila torto. In ko nam jo je delila, je priznala: to je bila njena prva torta v življenju, čeprav šteje nad štirideset let. Kljub temu, da to sploh ni pomembno za

»likovni zapis«, mi vseeno dovolite, da zapišem vprašanje, ki se mi je vsililo obtem kar samo od sebe: kaj se je sprožilo v tej kolegici, da nam je to priznala? Pa toliko tort je že spekla v svojem življenju: možu, otrokom..., sebi nikoli, niti njej nihče. Solze iskrenosti te vedno nagovorijo, moral sem to omeniti. Bilo je del dogajanja. Ga. Marija Goms, ki je vse pripravila, ni le velika organizatorica likovnih kolonij, dokazala je, v čem je vrednost pravega sodelovanja.

V eni od svojih knjig (naslov pri avtorju zapisa) sem prebral: »Prvih sto ljudi, ki jih srečate, vprašajte, kaj si v življenju najbolj želijo. Če boste vztrajno spraševali, bodo nekateri odgovorili: "varnost", mnogi bodo rekli: "denar", nekaj jih bo reklo: "sreča", drugi bodo rekli "slava in moč", tretji bodo rekli: "družbeno priznanje", "blaginja", "zmožnost, da požete, plešete ali pišete", a nihče vam ne bo teh pojmov znal definirati ali pa prikazati še tako preprostega načrta za dosego svojega nejasno izraženega hrepenenja« (str. 176).

Če je vaše hrepenenje v tem, da bi spoznavali likovno izražanje, potem je za vas načrt zelo preprost: tečaji potekajo ob torkih od 15.00 do 17.00 ure v Kliničnem centru v predavalnici IV. Dovolite mi ob tem le ta namig: hrepenenje ne bo dovolj, močno si morate to želeti, redno obiskovati tečaje in lahko boste imeli svojo zgodbo tudi vi...

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

DMSZT CELJE VABITA NA

STROKOVNO PREDAVANJE O KRONIČNIH RANAH,

ki bo v četrtek, 28.10.1999 v Hotelu ŠTORMAN v Celju,
Mariborska 3, s pričetkom ob 12. uri.

Program:

- 12.00 - 13.00 Kronične rane
prof. dr. Slavko Rakovec, dr. med.
- 13.00 - 14.00 Oskrba kronične rane in predstavitev izdelkov za
oskrbo ran tovarne
Hartmann
Andreja Vodičar, mag. phar.
- 14.00 - 15.00 Razprava in izmenjava izkušenj
- Kotizacije ni, udeležba na seminarju se šteje za strokovno
izobraževanje.
- Prijave so zaradi boljše organizacije zaželeni. Sprejema
jih Marjana Vengušt, ZD Celje, tel. 434 303 med 7.00 in
8.00 in med 14.00 in 15.00.

PRISRČNO VABLJENI!

Predsednica ZDMSZT Celje: Marjana Vengušt

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV **NOVA GORICA**
VLJUDNO VABI NA STROKOVNI SEMINAR

MOJ OTROK JE DRUGAČEN

Dvorec Zemono - torek, 19.10.1999 ob 10.00 uri

PROGRAM:

- 09.30 Registracija udeležencev
- 10.00 Pozdravni nagovor udeležencem
- 10.15 Cerebralna paraliza
prim. Hilda Šavrič - Veličkov, dr. med., spec. pediatrija
- 10.45 Zdravstvena nega otroka s cerebralno paralizo
Liljana Vezjak, vms
- 11.10 Vloga dispanzerskega pediatra pri vodenju otrok s
posebnimi potrebami
Katja Šoštarčič - Likar, dr. med., spec. pediater
- 11.40 Psihološke značilnosti otrok s cerebralno paralizo
Mira Ušaj, dipl. psihologinja
- 12.05 Samopodoba otrok s cerebralno paralizo
Irena Škapin, vms, prof. soc. pedagogike
- 12.30 Odmor
- 13.30 Rehabilitacija otrok s cerebralno paralizo
Jurij Karapandža, dr. med., spec. fiziatrinja
- 14.00 Vloga fizioterapije in delovne terapije v procesu uspo-
sabljanja otrok v CUIO Vipava
Klavdija Krušec, višja fizioterapevtka, nevroterapevtka
Boža Madić, delovna terapevtka, r.n.o. terapevtka
- 14.30 Delo s starši,

Liljana Tomažič, višja soc. delavka

- 15.00 Sem mati - oče drugačnega otroka
Irena in Stanko Kranjc
- 16.00 Ogled Centra za usposabljanje invalidnih otrok Janka
Premrla Vojka Vipava
- 17.30 Zaključek

Strokovni seminar se šteje za strokovno napredovanje.

Prijave sprejema Irena Vidmar,

Zdravstveni dom Ajdovščina, Tovarniška 3,

5270 Ajdovščina- telefon: 065/16 230; faks: 065/23 150

Organizacijski odbor: Renata Trampuž, vms

Nelida Stergulc - Casarsa, vms, Irena Vidmar, vms

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAV-
STVENIH TEHNIKOV **NOVA GORICA** ORGANIZIRA
ENODNEVNO UČNO DELAVNICO Z NASLOVOM

PREPREČEVANJE IZGOREVANJA S HUDO BOLNIM IN Z NJEGOVIMI SVOJCI

VSEBINA PROGRAMA:

- Prepoznavanje miselnih vzorcev, ki povzročajo izčrpa-
vanje.
 - Raziskovanje naših reakcij ob spremljanju bolnih v
bolečini in trpljenju.
 - Obnovev miru, samozaupanja in občutka kreativnosti
ob delu s hudo bolnimi in z njihovimi svojci.
- CILJ IZOBRAŽEVANJA: Razumevanje in preprečitev iz-
gorevanja zdravstvenega osebja ob hudo bolnem in svojci-
h.

IZVAJALEC: URŠKA LUNDER, dr. med. - Slov. društvo
Hospic, Kersnikova 6, Ljubljana

KRAJ: Splošna bolnica dr. F. Derganc, Šempeter pri Gori-
ci; Medicinska knjižnica, 1. nadst.

TERMINI IZOBRAŽEVANJA:

- torek, 09.11.1999 od 9.00 do 12.30
- torek, 16.11.1999 od 9.00 do 12.30
- torek, 30.11.1999 od 9.00 do 12.30

Za vsak termin izobraževanja je lahko 20 do največ 25
udeležencev.

PRIDOBLEJENA STROKOVNOST IN DOKUMENT:

Delavnica se šteje kot strokovno izpopolnjevanje in se
upoštevata pri napredovanju.

KOTIZACIJE ZA ČLANE NI

Stroške izobraževanja v celoti krije Društvo MSZT Nova
Gorica, za vsako delavnico predvidoma 70.000 SIT.

Prijave sprejema Irena Vidmar,

Zdravstveni dom Ajdovščina, Tovarniška 3,

5270 Ajdovščina- telefon: 065/16 230; faks: 065/23 150

Predsednica: Irena Vidmar, vms

PRIJAVNICA ZA STROKOVNA SREČANJA

Zavod (podjetje) _____

Poštna številka in kraj _____

Ulica in hišna številka _____

Zavezanec za DDV DA NE (obkrožite) - Davčna številka _____

Telefon _____ Kontaktna oseba: _____

Prijavnica za strokovno srečanje v kraju _____ dne _____

z naslovom _____

Organizator _____

Prijavljamo naslednje udeleženske/ce:

IME IN PRIIMEK

DELOVNO MESTO

Kotizacijo z DDV v višini _____ tolarjev smo nakazali:

☐ Na žiro račun št..50101-678-48641 sklic na številko 00 120 + SM (št.sekcije)
nakazilo izvedeno dne _____

☐ Z gotovino na dan seminarja

☐ S čekom na dan seminarja

Datum prijave _____

Žig ustanove: _____

Podpis odgovorne osebe: _____

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER ZA ANESTEZI-
OLOGIJU, INTENZIVNO NEGO IN TERAPIJO TER
TRANSFUZIOLOGIJO VABI NA 36. STROKOVNO
SREČANJE:

DOBRA TRANSFUZIJSKA PRAKSA,

ki bo 12. in 13. novembra 1999 v zdravilišču Radenska v
Radencih

Petek, 12. november 1999

09.00 Registracija udeležencev

10.30 Otvoritev seminarja

1. Informatika v transfuzijski dejavnosti
mag. Damjan Senčar, dipl. ing.; ZRS za transfuzijo krvi
2. Civilna in kazenska odgovornost v zvezi s transfuzijo
dr. Dragica Wedam - Lukić; Ustavno sodišče Republike
Slovenije

3. Informacije bolniku in pristanek bolnika na transfuzijo
Dragoslav Domanović, dr. med.; ZRS za transfuzijo krvi
4. Odklanjanje transfuzije

Barbara Možgan, vms; KC Ljubljana

5. Zdravstvena vzgoja krvodajalcev

Cvetka Gregorc, prof. zdr. vzg.; ZRS za transfuzijo krvi

13.00 Odmor za kosilo

15.00 6. Naročanje krvi v nujnih primerih

Ljubiša Lukić, dr. med.; ZRS za transfuzijo krvi

7. Postopki, ki zagotavljajo varno transfuzijo

Marjeta Martinčič, vms; SB Novo mesto

8. Vloga oddelčne medicinske sestre pri naročanju krvi
in krvnih pripravkov

Katarina Stani, vms; SB Slovenj Gradec

9. Aplikacije krvi in krvnih pripravkov po periferni venski
poti

Ester Škerjanc, vms, Zdenka Kramar, vms; SB Jesenice

10. Možni zapleti po uvedbi periferne venske kanile

Mateja Dermota, strokovna sodelavka Johnsson &
Johnsson

20.00 Skupna večerja

Sobota, 13. november 1999

09.00 11. Strategija za kakovostno in racionalno rabo krvi
prim. Vanda Brubnjak Jevtić, dr. med.; KC Ljubljana

12. Predoperativna priprava bolnika na izgubo krvi
(zdravila, ki vplivajo na izgubo)

Polona Peternel, dr. med.; KC Ljubljana

13. Plazemski pripravki

Marjeta Golli Gadžijev, dr. med.; ZRS za transfuzijo krvi

10.30 Odmor

14. Komponentna terapija

Darinka Crnkovič, vms; SB Murska Sobota

15. Priprava in uporaba trombocitnega koncentrata v
komponentni terapiji

Vojka Praprotnik, vms; SB Celje

16. Delo v laboratoriju za hemostaziologijo

Jasna Kolarič, zt; SB Maribor

16. Zunajtelesna membranska oksigenacija - ECMO

Zdenka Janičijević, vms, Anica Kovač, vms; KC Ljub-
ljana

INFORMACIJE

Kotizacija z DDV za člane ZZNS znaša 19.040 SIT, za nečlane
38.080 SIT. Kotizacijo vplačate na ŽR ZZNS: 50101-678-48641,
sklic na št. 00-122-11 s pripisom "sekcija za anesteziologijo".

Prijavnico iz Utripa za strokovno srečanje pošljite do 5.11.1999
na naslov: Irena Buček Hajdarević, Klinični oddelek za anestezi-
ologijo, Klinični center, Zaloška 7; 1000 Ljubljana.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o
vplačani kotizaciji.

Rezervacije prenočišč sprejema recepcija Zdravilišča Radenci:
tel. 069/65 331

(ga. Silva Katan in ga. Darinka Drvarič), faks: 069/66 604.

DODATNE INFORMACIJE

Irena Nerad, SB Murska Sobota, tel. 069/32 010 int. 518.

Organizacijski odbor: Irena Nerad, Evgen Bunderla,

Darinka Crnkovič, Zorica Kardoš, Zdenka Kramar,

Andreja Nunar Perko, Irena Buček Hajdarević

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije: Irena Buček Hajdarević

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA OPERACIJSKIH MEDICINSKIH SESTER
VABI NA

STROKOVNI SEMINAR,

KI BO 12. IN 13. NOVEMBRA 1999 V
KULTURNEM CENTRU LAŠKO

TEMA:

ETIČNI IN PRAVNI VIDIK PERIOPERATIVNE
ZDRAVSTVENE NEGE

PETEK, 12. november 1999

09.00 Registracija udeležencev

10.00 Otvoritev seminarja

Razvoj perioperativne zdravstvene nege

prof. dr. Elko Borko, dr. med.

Etični in pravni vidiki perioperativne zdravstvene nege -
ukrepanje v nepredvidenih razmerah

as. Vojko Flis, dr. med.

ODMOR OB KAVI

Individualnost perioperativne zdravstvene nege

Magda Urbas, vms

Razvoj in vzdrževanje visokega standarda operativne zdravstvene nege
 Marija Brezovec, vms
 Vloga in pomen izobraževanja zaposlenih
 Danica Železnik, prof. zdr. vzg.
 Kosilo

- 15.00 Varnost v operacijski sobi
 Igor Rojs, univ. dipl. ing.
 Uvajanje procesa operacijske zdravstvene nege
 Tatjana Požarnik, dipl. med. sr.
 Tatjana Bitenc, zt
 Dokumentiranje
 Majda Tancar, vms
 Pomen dokumentacije v operacijski zdravstveni negi
 Tina Oblak, vms
 Odmor ob kavi
 Legalni pristopi - etični vidiki uporabe materialov za enkratno uporabo
 Nevenka Bertonec
 Uporaba rokavic v Splošni bolnišnici Maribor
 Zdenka Šafarič - Murko, viš. san. teh.
 Skupna večerja

SOBOTA, 13. november 1999

- 09.30 Teamsko delo - zmaga bolnika - organizacija dela
 Manica Rebernik - Milič, vms
 Danijela Pušnik
 Obnašanje in disciplina na delovnem mestu
 Ljuba Lednik, prof. zdr. vzg.
 Komuniciranje - bolnik - zdravstveni team - svojci
 dr. Zlatka Rakovec - Felser, spec. klin. psih.
 Sterad
 Nataša Vučemilo, mag. chem.

INFORMACIJE:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.
 Kotizacija za člane ZZNS je 19.040 SIT, za nečlane 38.080 SIT.
 Zaradi uvedbe DDV je zaželeno pisna prijava na seminar, zato vas vljudo prosimo, da se na seminar prijavite s prijavnico, ki je objavljena v Utripu.
 Prijavnico pošljite na naslov Stanka Vukšinič, Onkološki inštitut, Zaloška 2, Ljubljana.
 Kotizacijo vplačate na ŽR 50101-678-48641 sklic na št. 00-12203 s pripisom "sekcija operacijskih medicinskih sester" ali pa znesek poravnate pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji (virman), če se ne boste predhodno pisno prijavili, pa tudi izpolnjeno prijavnico za seminar z vsemi ustreznimi podatki, zlasti davčno številko zavoda.

Prenočišča lahko rezervirate v Zdravilišču Laško po telefonu št. 063/731 336 ali po faksu št. 063/731 347 ali hotel Hum Trg Svobode 2, tel. 063/731 449, faks 063/731 736.

DODATNE INFORMACIJE: Neva Papler

Onkološki inštitut Ljubljana, tel. 061/323 063 int. 29-11
 ORGANIZACIJSKI ODBOR: Manica Rebernik - Milič, vms;
 Natka Murgelj, vms; Neva Papler, vms;

PRISRČNO VABLJENI!

Predsednica sekcije: Neva Papler

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
 SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH
 TEHNIKOV V STERILIZACIJI ORGANIZIRA

DVODNEVNI STROKOVNI SEMINAR,

ki bo 04. 11. in 05.11.1999 v hotelu ARENA
 v Mariboru

Četrtek, 04.11.1999

- 09.00 - 10.00 Prijava, kratek kulturni program
 10.30 - 10.50 Dokumentacija v sterilizaciji
 Kristina Kovač, dipl. MS
 10.50 - 11.10 Priporočena navodila in nega inštrumentov
 Marija Petek, VMS
 11.10 - 11.30 Kemične kontrole termodezinfektorjev
 Denis Janušič, inž.
 ODMOR
 12.00 - 12.20 Dezinfekcija anestezijskega materiala
 Žagar Andreja, VMS
 12.20 - 12.40 Sterilizacija s plazmo
 Nataša Vučemilo
 12.40 - 14.30 KOSILO
 14.30 - 14.50 Obnova Centralne sterilizacije v bolnišnici Maribor
 Milena Belšak, VMS (ogled filma)
 15.20 - 17.00 Ogled Centralne sterilizacije v bolnišnici
 (organiziran prevoz)
 20.00 SKUPNA VEČERJA

Petek, 05.11.1999

- 10.00 - 10.20 Odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti - Darja Mušič, VMS
 10.20 - 10.40 Poročilo s svetovnega kongresa v Orlandu
 Jože Škalič, VST in Albina Gabrovšek, VMS
 10.40 - 11.00 Sestanek organizacijskega odbora sekcije

Prijave za seminar in prenočišče sprejema do 30.10 1999 ga.
 Milena Belšak, VMS, Splošna bolnišnica Maribor, Centralna sterilizacija; tel 062 317 221 ali 062 315 181 int. 15-81 in int. 15-82. Kotizacija za dvodnevni seminar znaša 19040,00 sit za člane ZZNS, za nečlane 38.080,00 sit. Za upokojeince in študente kotizacije ni. Kotizacijo lahko nakažete na žiro račun št. 50101-678-48641, sklic na številko 00-12024 ali vplačate ob prijavi na dan seminarja.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI
VABI NA 5. STROKOVNO SREČANJE

PERIFERNA ARTERIJSKA OKLUZIVNA BOLEZEN

v Hotel Sport na Otočec 12. in 13. novembra 1999

PROGRAM:

Petek, 12. novembra 1999

09.00 - 10.00	Registracija udeležencev
10.00 - 10.30	Uvodne in pozdravne besede
10.30 - 10.45	Medicinska sestra in bolnik s PAOB
Marjanca Čuk, vms, KC Ljubljana, Klinični oddelek
za žilne bolezni
10.45 - 11.00	Epidemiologija in patofiziologija periferne art. o-
kluzivne bolezni (PAOB) - doc. Aleš Blinc, dr. med.,
KC Ljubljana, Klinični oddelek za žilne bolezni
11.00 - 11.30	Diagnostika PAOB - mag. Matija Kozak, dr. med.,
KC Ljubljana, Klinični oddelek za žilne bolezni
11.30 - 12.15	Zdravljenje in fizioterapija bolnikov s PAOB
prof. Pavel Poredoš, dr. med., KC Ljubljana, Klinični
oddelek za žilne bolezni
12.15 - 15.00	Izmenjava mnenj
Odmor za kosilo
15.00 - 15.20	Zdravstvena nega bolnika s PAOB
Brigita Valenčič, vms, KC Ljubljana, Klinični od-
delek za žilne bolezni
15.20 - 15.50	Zdravstvena nega bolnika na lokalni fibrinolitični te-
rapiji - Barbara Ažbe, vms, KC Ljubljana, Klinični
oddelek za žilne bolezni
15.50 - 16.10	Standard zdravstvene nege bolnika po arteriografiji
in po perkutani transluminalni angioplastiki (PTA)
Brigita Valenčič, vms, Urška Drstvenšek, vms, KC
Ljubljana, Klinični oddelek za žilne bolezni
16.10 - 16.30	Izmenjava mnenj
Odmor
16.30 - 16.50	Oskrba ishemične rane - Vanja Vilar, vms, KC Ljub-
ljana, Svetovalna služba za zdravstveno nego
16.50 - 17.10	Zdravstvena vzgoja in edukacija bolnikov s PAOB
Urška Drstvenšek, vms, KC Ljubljana, Klinični od-
delek za žilne bolezni
17.10 - 17.30	Psihosocialna rehabilitacija amputiranih bolnikov s
PAOB - Matej Pelhar, dipl. psih., Zavod R Slovenije
za rehabilitacijo invalidov
20.00	Skupna večerja

Sobota, 13. novembra 1999

Učne delavnice:

I.	Inspekcija noge
Mira Slak, sms, KC Ljubljana, Klinični oddelek za
endokrinologijo
II.	Merjenje perfuzijskih tlakov na arterijah nog
Marjanca Čuk, vms, KC Ljubljana, Klinični oddelek
za žilne bolezni
III.	Pletizmografija
Katja Janša - Trontelj, vms, KC Ljubljana, Klinični
oddelek za žilne bolezni
IV.	Oksimetrija
Dušica Košir, vms, KC Ljubljana, Klinični oddelek za
žilne bolezni
V.	Oskrba ishemične rane - prikaz obližnega materiala
Vanja Vilar, vms, KC Ljubljana, Svetovalna služba
za zdravstveno nego

Udeležba na seminarju se prizna kot strokovno izobraževanje.
Kotizacija z DDV znaša 19.040 SIT za člane in 38.080 SIT za
nečlane ZZNS. Nakažete jo na žiro račun ZZNS 50101-678-
48641 sklic na št. 0012231. V kotizacijo je všteta udeležba na
seminarju, zbornik predavanj in ostalo gradivo ter skupna večer-
ja. Pri registraciji boste potrebovali člansko izkaznico in potrdilo
o plačani kotizaciji. Rezervacijo prenočišč na tel. št. 068/75 700
ali 068/75 701 vsak dan od 8.00 do 20.00 ure do 29.10.1999. Ob-
vezna je prijava s prijavnico, ki je izšla v septembrskem Utripu.
Izpolnjene prijavnice pošljite do 22. oktobra 1999 na naslov: Kli-
nični center Ljubljana, Klinični oddelek za kardiologijo - Irena
Orel, Zaloška 7, 1000 Ljubljana. Informacije: Metka Mazi in Lidija
Marinč, tel. 131 31 13 int. 49-34.
Organizacijski odbor: Marjanca Čuk, Metka Mazi, Lidija Marinč.

Vljudno vabljeni!

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE in
SEKCIJA PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER
vabita na STROKOVNO SREČANJE

DRUŽINA Z OTROKOM V PATRONAŽNEM VARSTVU

ki bo v četrtek 04. in petek 05. novembra 1999 v KOMPAS
HOTELU V SLOVENJ GRADCU
PROGRAM

Četrtek, 04.11.1999

09.00 - 10.00	Registracija udeležencev
10.00 - 11.00	Uvodni pozdravi predsednice sekcije
Pozdravi gostov
Kulturni program
40 let patronažnega varstva ZD Ravne na
Koroškem

- 11.00 - 11.20 Predstavitel Patronažnega varstva ZD Slovenj Gradec - Majda Zajc, vms
- 11.20 - 11.50 Odmor
- 11.50 - 12.20 Mali otrok in televizija - Sonja Plohl, dipl. soc. ped.
- 12.20 - 12.40 Vloga medicinske sestre pri vzgoji staršev v primarnem zdravstvenem varstvu - Darja Arhar, vms
- 12.40 - 13.00 Vtisi z mednarodne konference o psihičnem zdravju družine z otrokom - Jelka Obrez, vms
- 13.00 - 13.20 Vzpostavljane delovnega odnosa med socialno in patronažno službo v družini - multidisciplinarni pristop - Marjana Velikanje, dipl. soc. del.
- 13.20 - 13.40 Uporaba antibiotikov pri otrocih Milena Vrečko Tolar, dr. med., spec. ped.
- 13.40 - 14.00 Predstavitel Skupine za varstvo otrok in žena pred nasiljem Barbara Weibl, dr. med., spec. šol. med.
- 14.00 - 14.10 Odmor
- 14.10 Odhod z avtobusom v Črmo
- 15.00 Ogled Centra za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem
- 17.00 Povratek v Slovenj Gradec, med potjo ogled cerkve Sv. Jurija
- 19.00 Skupna večerja
- Petek, 05.11.1999**
- 09.00 - 09.30 Priprava družine na prihod novega družinskega člana - Darja Nabernik, dipl. psih.
- 09.30 - 09.50 Pot do otroku prijazne porodnišnice dr. Zlata Felc, dr. med., spec. ped.
- 09.50 - 10.10 Prvi podoj - Milena Cimperšek, vms, babica
- 10.10 - 10.30 Osveščenost očetov o dojenju ob otrokovem rojstvu Gregor Poglajen, Brina Felc
- 10.30 - 11.00 Odmor
- 11.00 - 11.30 Vloga patronažne medicinske sestre pri vzdrževanju čim daljšega izključnega dojenja Magda Brložnik, vms, spec. patr. zdr. nege
- 11.30 - 12.00 Zobozdravstvena preventiva v obdobju dojenčka in malega otroka - prim. Josephine Ladič, dr. stom., spec. pedontol.
- 12.00 - 13.00 Računalniško informacijski sistem patronažne zdravstvene nege, testiranje in kritična analiza mag. Olga Šušteršič, prof. dr. Vladislav Rajkovič, doc. dr. Robert Leskovar, mag. Igor Bitenc, Igor Zelič
- 13.00 - 14.00 Razprava in zaključek srečanja

NEKAJ SPLOŠNIH INFORMACIJ

Udeležba na srečanju se šteje za strokovno izobraževanje. Kotizacija z DDV je za člane ZZNS 19.040 SIT, za nečlane 38.080 SIT. Vanjo je všteta večerja in pisno gradivo. Zaradi DDV je **OBVEZNA PISNA PRIJAVA** na seminar, zato vas vljudno prosimo, da se na seminar prijavite s prijavnico, ki je bila objavljena v Utripu št. 9.

Pošljete jo na naslov: Magda Brložnik, Zdravstveni dom Celje, Patronažno varstvo, Gregorčičeva 5, 3000 Celje. Kotizacijo lahko plačate pred začetkom srečanja ali pa na žiro račun 50101-678-48641, sklic na št. 00 122 08, z obveznim pripisom "Za sekcijo patronažnih medicinskih sester". Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji (virman) in, če se ne boste predhodno pisno prijavili, tudi izpolnjeno prijavnico za seminar z vsemi potrebnimi podatki (davčna številka zavoda).

Prenočišče: Kompas hoteli Slovenj Gradec, Glavni trg 3, 2380 Slovenj Gradec.

Rezervacije: tel. 0602/42 295, 43 176; faks 0602/43 179 do 02.11.1999.

Dodatne informacije: Brložnik Magda, ZD Celje, tel. 063/434 301, 434 303, 041/430 899, faks 063/441 356.

MEDLAB

DIAGNOSTIČNI RADIOLOŠKI CENTER

Vodovodna 100, 1000 Ljubljana

Tel.: 061/18 94 680, 18 94 689

Fax.: 061/189 46 83

**Z NAJMODERNEJŠO OPREMO, SODOBNO
TEHNOLOGIJO IN S SVOJIM ZNANJEM,
POMAGAMO PACIENTOM
DO ZANESLJIVE IN HITRE DIAGNOZE**

- **MR - slikanje z magnetno resonanco**
- **CT - slikanje z računalniško tomografijo**
- **RTG - diagnostika skeleta in prsnih organov**
- **MAMOGRAFIJA - rentgensko slikanje dojk**

Prijavite se lahko vsak delovnik

od 7. do 15. ure,

v sredo do 18. ure,

Vodovodna 100, Ljubljana

PRVO OBVESTILO

Zbornica zdravstvene nege - Endokrinološka sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije organizira

1. Slovenski Endokrinološki kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

z mednarodno udeležbo

Kongres bo oktobra leta 2000

Vabimo vas k aktivnemu sodelovanju z referati ali posterji na naslednje teme:

- Ambulanna dejavnost
- Bolnišnična dejavnost
- Smeri razvoja zdravstvene nege kot stroke, na področju endokrinologije
- Dokumentiranje postopkov zdravstvene nege in zdravstvene vzgoje na področju endokrinologije
- Razvoj zdravstvenovzgojnega dela na področju endokrinologije
- Kakovostna oskrba sladkornih bolnikov
- Preventiva sladkorne bolezni
- Pomen zdrave prehrane za preprečevanje in zdravljenje sodobnih socialnih bolezni
- Pomen opustitve in preprečevanja kajenja
- Različna delovna področja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov:

1. zdravstvenovzgojno delo
2. zdravstvena nega in zdravstvenovzgojno delo na bolniških oddelkih
3. povezava s patronažno službo
4. povezava s socialno službo
5. povezava s srednjimi in visokošolskimi ustanovami.

Program 1. Endokrinološkega kongresa medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije je organiziran v soglasju z Zbornico zdravstvene nege.

Nadaljnja obvestila o poteku priprav na 1. slovenski endokrinološki kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije z mednarodno udeležbo boste lahko zasledili v naslednjih številkah Utripa.

Vljudno vabljeni!

Programski odbor:

Milena Bohnec, vms, prof. soc. ped., predsednica
Barbara Žargaj, vms, Mateja Tomažin Šporar, vms
Elizabeta Stepanovič, sms, Klavdija Čuček - Trifkovič, vms, prof. zdrav. vzg., Mira Slak, sms, Alenka Roš, vms
Mihela Jurčec, vms, Mojca Mikuš, vms

Podrobnejše informacije dobite na tel/faks: 061/134 31 68
Kontaktne osebi sta Mateja Tomažin - Šporar in Milena Bohnec.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NA INTERNISTIČNO-INFEKTOLOŠKEM PODROČJU

Vabi na 6. strokovno srečanje:

BOLNIK S HIV INFEKCIJO,

ki bo potekalo 25. in 26. novembra 1999
v Hotelu GOLF na Bledu.

Program:

ČETRTEK, 25. novembra 1999

09.00 - 10.00	Registracija udeležencev
10.00 - 10.30	Uvodni pozdrav
10.30 - 11.00	Klinična slika HIV/aids
doc. dr. Janez Tomažič, dr. med.
11.00 - 11.30	Sodobni koncept zdravljenja in spremljanja bolnikov s HIV/aidsom - Primož Karner, dr. med., prim. doc. dr. Ludvik Vidmar, dr. med.
11.30 - 12.00	Prijavljeni primeri HIV/aidsa v SLO
Zdenka Kastelic, laboratorijski tehnik
12.00 - 12.30	Svetovanje pred testiranjem in po testiranju na infekcijo s HIV - as. mag. Mojca Matičič, dr. med.
12.30 - 14.30	ODMOR ZA KOSILO
14.30 - 15.00	Zdravstvena nega bolnika s HIV/aidsom v bolnišnici, Vera Grbec, vms
15.00 - 15.30	Zdravstvena nega otroka z infekcijo HIV
Veronika Jagodic, vms
15.30 - 16.00	Ukrepi za preprečevanje prenosa infekcije HIV v zdravstvenih ustanovah, Valerija Rojc, zt
16.00 - 16.30	ODMOR S KAVO
16.30 - 17.00	Tveganje za prenos okužbe z virusom HIV na delovnem mestu - Metka Prevec, vms
17.00 - 17.30	Zdravstvena vzgoja bolnika z infekcijo HIV
Jolanda Munih, vms, prof. zdr. vzg.

Prvi dan bomo zaključili s kulturnim programom in slavnostno večerjo. Ogledali si bomo gledališko predstavo: Primer Ronald Akkerman avtorice Suzanne van Lohuizen v izvedbi Mestnega gledališča Ljubljana. Predstava govori o odnosu med patronažno medicinsko sestro in bolnikom z aidsom.

PETEK, 26. novembra 1999

09.30 - 10.00	Svetovanje bolnikom in svojem ob soočenju z neugodnimi informacijami o zdravstvenem stanju
Klaudia Urbančič, vms, prof. zdr. vzg.
10.00 - 10.30	Vpliv infekcije z virusom HIV na psihosocialno bivanje okuženih, obolelih in njihovih bližnjih in možnosti pomoči
Evita Leskovšek, dr. med., direktorica AIDS Fundacije ROBERT
10.30 - 11.00	ODMOR S KAVO

- 11.00 - 11.30 Moralno etične dileme in HIV
Dragica Kuralt - Štucin, vms, dipl. org. dela
- 11.30 - 12.00 Psihosocialni problemi medicinskih sester pri
zdravstveni negi bolnika z aidsom
Mojca Dolinšek, vms, prof. soc. ped.
- 12.00 - 12.30 Zaključek seminarja

Informacije: Udeležba na seminarju se prizna kot strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija z DDV znaša: za člane ZZN 19.040 SIT, za nečlane 38.080 SIT. Plačate jo lahko na račun št.: 50101-678-48641, sklic na št. 0012229 ali pred začetkom srečanja. V ceno so všteta predavanja, zbornik in slavnostna večerja. Ob-

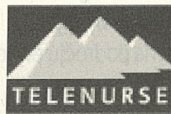
staja možnost enodnevne udeležbe, kotizacija znaša 9.520 SIT za člane ZZN in 19.040 SIT za nečlane.

Prijavnico, ki je bila objavljena v septembrskem Utripu, pošljite v tajništvo Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Japljeva 2, Ljubljana (ga. Andreja Sorman). Prosimo, če lahko prijave pošljete do 15. novembra 1999 zaradi lažje organizacije samega srečanja.

Rezervacije prenočišč v Hotelu GOLF, tel. 064/79 70 in Hotelu KRIM, tel. 064/79 20. Dodatne informacije lahko dobite na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja tel. 061/13 13 113 int. 37-10. Kontaktne osebe: Dragica Kuralt Štucin, Jolanda Munih (jolanda.munih@kcj-si) in Metka Prevec (tel. 061/13 28 205).

KOLABORATIVNI CENTER SZO ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO
WHO COLLABORATING CENTRE FOR PRIMARY HEALTH CARE NURSING
ZDRAVSTVENI DOM Dr. ADOLFA DROLCA MARIBOR
SLOVENIJA, 2000 Maribor, U1. talcev 9 - Telefon: 062/ 22-86-575, 22-86-455 - Faks: 062/ 22-86-587

3. evropska konferenca Telenurseld

Maribor, 11.-13. november

Ideja o združenji Evropi ter evropske integracije zahtevajo poenotitve zaradi primerljivosti, kar se nanaša tudi na zdravstveno nego. V zadnjih dveh desetletjih so namreč različne države razvijale različne klasifikacijske sisteme, podatkovne baze in informacijske sisteme za potrebe zdravstvene nege. Zato si Evropska skupnost prizadeva razviti ustrezen računalniško podprt informacijski sistem za zdravstvo in minimalno podatkovno bazo v zdravstvenem sistemu, da bi bili podatki primerljivi med državami članicami.

Program Evropske skupnosti se imenuje Telematica in vključuje tudi področje zdravstvene nege. Za področje zdravstvene nege je pričel razvijati računalniško podprt informacijski sistem ter enoten strokovni jezik Danski inštitut za raziskovanje v zdravstvu in zdravstveni negi. Tako je razvil projekt Telenursing, ki je potekal v letih 1992-1994. V projektu so sodelovale naslednje države: Belgija, Danska, Francija, Nemčija, Grčija, Irska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Švedska ter Finska, Norveška in Slovenija pa kot pridruženi članici.

Glavni cilji projekta so bili:

- razviti evropsko klasifikacijo zdravstvene nege, ki se nanaša na varovančeve negovalne probleme, negovalne intervencije in rezultate obravnave;
- razviti model izobraževanja za oblikovanje standardnih definicij, klasifikacij in kod, ki bi bile mednarodno primerljive;
- razviti mednarodno primerljivo podatkovno bazo zdravstvene nege.

Projektu Telenursing je sledil projekt Telenurse (1996-1998), ki ga je prav tako razvijal Danski inštitut. Glavni cilj projekta je bil ugotoviti, s kakšnimi težavami bolnikov se medicinske sestre sploh srečujejo in kako jih razrešujejo. Pri tem so želeli podatke zdravstvene nege strukturirati in standarizirati. Ti podatki so se nanašali na proces zdravstvene nege, s poudarkom na negovalnih vprašanjih (negovalna diagnoza), intervencijah in rezultatih. Istočasno naj bi projekt Telenurse ugotovil, kakšne so potrebe po informacijah o praksi zdravstvene nege v Evropi. S primerjanjem podatkov zdravstvene nege in kliničnih negovalnih dokumentacijskih sistemov naj bi ugotovili dosedanje pomanjkljivosti, koristne informacije o kakovosti zdravstvene nege in stroškovno učinkovitost zdravstvene nege.

Telenurse omogoča tudi vključevanje Evrope v razvijanje projekta Mednarodna klasifikacija prakse zdravstvene nege (The International Classification for Nursing Practice - ICNP), ki ga izvaja mednarodni svet medicinskih sester - ICN. Osnovna ideja projekta je razviti strokovni terminološki slovar in klasifikacijo zdravstvene nege, ki bi jo za dokumentiranje zdravstvene nege in elektronske zapise lahko uporabljale medicinske sestre v vseh strokovnih okoljih in v vseh državah sveta.

Glavni cilji so naslednji:

- razvijanje sistema klasifikacije zdravstvene nege, ki se nanašajo na negovalne probleme/negovalne diagnoze, negovalne intervencije in rezultate v Evropi;
- razvijanje mednarodno primerljive standardne definicije, klasifikacije in kode;
- razvijanje mednarodno primerljive minimalne baze podatkov zdravstvene nege;
- uporabnost ICNP-ja na državni ravni za razvoj državnih baz podatkov.

ICNP je opis prakse zdravstvene nege, še posebej opisuje, kaj dela medicinska sestra (intervencije zdravstvene nege) kot odgovor na vrsto varovančevega/bolnikovega stanja (negovalni problem/negovalna diagnoza) in kakšni so končni učinki njenega delovanja (rezultati zdravstvene nege). Razvoj klasifikacije je opisan v naslednjih stopnjah:

- zbiranje izrazov,
- njihovo razvrščanje,
- oblikovanje hierarhije v posameznih skupinah,
- kodiranje.

Razvoj informacijskega sistema je tudi za potrebe zdravstvene nege dinamičen proces in ni nikdar dokončno razvit. Tako tudi svetovnemu projektu ICNP-alfa verzija sledi ICNP-beta verzija, katere ideja je zmanjševanje števila podatkov. Evropskemu projektu Telenurse sledi TelenurseID-entity (Informatics and Diagnoses - European Nursing Terminology as a basis for Information Technology (1998-2000), katerega nosilec je prav tako Danski inštitut.

V navedenem projektu sodeluje poleg Nemčije, Švice, Portugalske, Italije, Španije, Grčije, Romunije tudi Slovenija in sicer Kolaborativni center Svetovne zdravstvene organizacije za primarno zdravstveno nego. Njegove glavne naloge v projektu so:

- prevod ICNP-beta verzije, verifikacija prevoda in testiranje terminologije;
- priprava strategije razvoja informacijskega sistema za zdravstveno nego v Sloveniji ter vključitev v državni zdravstveni informacijski sistem;
- vključitev ICNP-beta verzije v izobraževalni program medicinskih sester zaradi upoštevanja enotne strokovne terminologije;
- razvoj brskalnika na osnovi beta verzije;
- organiziranje 3. evropske TelenurseID-entity konference.

Osnovni namen vseh projektov je, da bo zdravstvena nega z enotno minimalno podatkovno bazo, enotno klasifikacijo in enotnim informacijskim sistemom postala vidna, mednarodno primerljiva in njen obseg ter kakovost merljiva.

Program konference:

11. november	otvoritev
12. november	Uporaba ICNP
	Klasifikacija zdravstvenega varstva
	Izkušnje posameznih držav
	Predstavitve beta ICNP
	Zgradba beta ICNP
	Uporaba ICNP
13. november	Telematika za medicinske sestre
	Projekt NUREC
	Prikaz slovenskega primera informacijskega sistema
	Prikaz uporabe ICNP v zdravstveni negi
	Prevajanje beta verzije - izkušnje in težave
	Načrtovanje prihodnjih aktivnosti

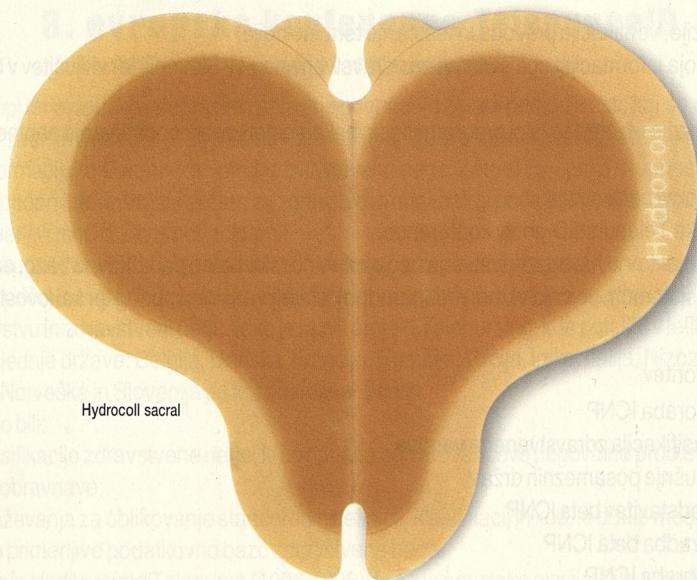
Natančnejše informacije o konferenci in natančnejši program vam je na voljo v Kolaborativnem centru. Zgodnja kotizacija (do 15. oktobra) znaša 250 EURO in po navedenem datumu 300 EURO.

Vabljeni!

Vodja centra: Mag. Bojana Filej

Celo žejna morska spužva vpije manj tekočine kot **Hydrocoll.**

Hydrocoll sacral

Hydrocoll concave

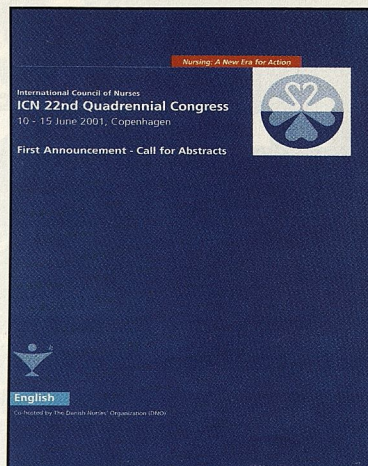
Hydrocoll

Hydrocoll thin

Hydrocoll je hidrokoloidna obloga, ki se z vpijanjem izločkov iz rane spremeni v gel, na ta način rano očisti in jo ohranja vlažno. Primeren je predvsem za oskrbo neokuženih kroničnih ran z velikim izločanjem, še posebej za razjede goleni in preležanine. Zaradi njegovih značilnih oblik, ki se prilagajajo oblikam telesa, je uporaba Hydrocolla res zelo raznolika.

Nursing: A New Era for Action
International Council of Nurses
ICN 22nd Quadrennial Congress
10 - 15 June 2001, Copenhagen
First Announcement - Call for Abstracts

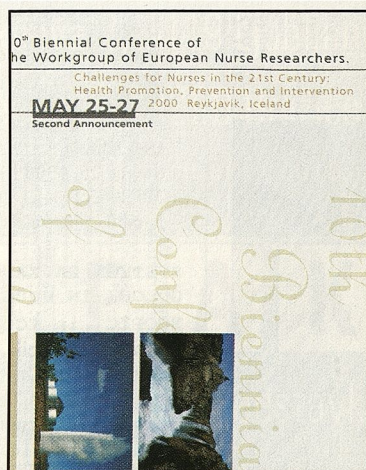
EDTNA/ERCA
29th International Conference
European Dialysis and Transplant Nurses
Association / European Renal Care Association
EDTNA/ERCA President: Gemma Bircher / Conference President:
Maria Saraiva

"New Horizons -
a shared vision for the future"
DUARTE BOTELHO - "TORRE DE BELEM -
LISBOA"

First Announcement
8 - 11 July 2000, Lisbon, Portugal
For information, please contact:
EDTNA/ERCA Head Office
PO Box 3052, CH-6002 Lucerne,
Switzerland
Tel. +44 41 440 7555 Fax +41 41 440
3962
Email: EDTNA - ERCA@compuserve.com

WENR in Iceland
2000
Second announcement
Call for abstracts
Organizers:
The Icelandic Nurses Association
WENR Steering Group
10th Biennial Conference of the Workgroup of
European Nurse Researchers.
Challenges for Nurses in the 21st Century:
Health Promotion, Prevention and Intervention
2000 Reykjavik, Iceland
May 25 - 27
Second Announcement

Vse dodatne informacije so na sedežu zbornice - zveze - Vidovdanska 9, tel. 061/316 055.

Spoštovana urednica,

Peter Požun, višji medicinski tehnik

pišem Ti moje razmišljanje ob uvodniku v septembrski številki našega biltena UTRIP. Ob branju VIZIJE INC me je zbudila slovnična uporaba ženskega spola v tem prispevku, ki smo ga prejeli v angleščini na konferenci ob 100-letnici ICN v Londonu julija letos.

Poiskal sem svoj original besedila v izvirniku in pri najboljši volji nisem odkril, da bi v njem uporabili takšno dikcijo, ki bi se nanašala samo na ženske. Prav tako je precej nenavadno, da se za objavo vizije neke organizacije, ki ni homogeno sestavljena, v prevodu uporabi samo ena oblika spola. V svetu in tudi v Sloveniji nas je kar nekaj moških, ki opravljamo delo medicinske sestre ali zdravstvenega tehnika. Objava tako pomembnega dokumenta v takšni obliki bi bila lahko razumljena bodisi kot zanikanje spolne heterogenosti populacije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, bodisi, da vizija ne velja za moški del te populacije. V splošni navadi je, da se za takšna besedila uporabi nevtralna oblika spola, v jezikih, ki uporabljajo spolno strukturo pa oba spola.

V prepričanju, da gre zgolj za nenamerno napako, Ti želim še veliko uspeha v uredniškem delu in Te lepo pozdravljam!

V Ljubljani, 21.9.1999

Uredniški odbor UTRIP-a se za neljubo napako, ki je nastala pri vedno problematičnem prevodu besede "NURSE", iskreno opravičuje.

d.o.o. ČISTILNI SERVIS

ISO 9002

Stegne 25, 1000 Ljubljana

Tel.: 061/151-21-80, Fax.: 061/151-21-75

E-mail: potema@siol.net

**ČIŠČENJE VSEH POSLOVNIH
PROSTOROV**

- ♥ dnevna čiščenja
- ♥ generalna čiščenja

**SISTEMA ZA ZAŠČITO PRED
GOLOBI IN DRUGIMI PTICAMI
ECOPIC® in ECONET®**

Za oba sistema velja, da:

sta **ekonomična**, ker ju enostavno in hitro vgradimo · sta **estetska**, saj sta izdelana iz prozornih materialov, tako da sta neopazna · sta **učinkovita**, saj golobe odžene za vedno · golobov ne **poškodujeta** in jih ne **zastrupljata** · ne **onesnažujeta** okolja, saj sta izdelana iz okolju prijaznih materialov.

ANTIBAKTERIJSKO ČIŠČENJE

VZMETNIC s sistemom **POTEMA®**, ki je ekološko povsem neoporečen in deluje na tri načine, ki se med seboj učinkovito dopolnjujejo z: **UV svetlobo** uničuje mikroorganizme · **visokofrekvenčnimi vibracijami** zdrobi in otrese odpadne delce z vlaken v vzmetnici in **vakuumskim sesanjem** globinsko posega odpadle delce in prah. Ponujamo Vam tudi **biološko razpršilo za čiščenje vzmetnic** iz programa **POTEMA®**.

Lastnosti...

ki so nagradile:

1. **Darjo Vidmar**, Cankarjeva 27, 8210 Trebnje
2. **Sandro Tratnik**, Jakčeva 2, 1119 Ljubljana
3. **Vesno Molan**, Prežihova 17, 8250 Brežice

Nagrajenkam čestitamo. Nagrade bodo prejele po pošti.

REŠITEV:

S H O P A K

papirnati podstavki

 TOSAMA

ISO 9001 GMP

Učinkovita kombinacija antiseptika in lokalnega anestetika v pršilu za boleče žrelo

Angal® S

KLORHEKSIDIN

- močan antiseptik
- širok spekter protimikrobnega delovanja
- deluje na po Gramu pozitivne in po Gramu negativne bakterije ter na *Candida albicans*

LIDOKAIN

- lokalni anestetik
- učinkuje takoj
- deluje do 2 uri

Dvojno delovanje

Neposreden nanos na boleče mesto

Brez sladkorja

Brez potisnega plina

SKRAJSANO NAVODILO

1 ml raztopine vsebuje 2 mg klorheksidina in 0,5 mg lidokaina.

Indikacije: Simptomatsko lokalno zdravljenje bolečin v žrelu in težav, ki jih spremlja draženje žrela.

Kontraindikacije: Preobčutljivost za sestavine zdravila in otroci, mlajši od 30 mesecev. **Interakcije:** Zdravila se ne sme uporabljati skupaj z drugimi antiseptiki. **Stranski učinki:** Zelo redko se lahko pojavijo znaki preobčutljivosti za zdravilo (lokalno draženje, izpuščaji). Po dolgotrajni in nepretrgani uporabi se lahko zobje rjavo obarvajo; obarvanost lahko odstrani zobozdravnik. **Odmerjanje in uporaba:** Bolnik usmeri cevko razpršilca proti žrelu, zadrži dih in pritisne na pršilno glavo. Odrasli in otroci, stari več kot 12 let, 3- do 5- krat zapored pritisnejo na pršilno glavo in postopek ponovijo 6- do 10- krat na dan. Otrokom, starejšim od 30 mesecev, dajemo polovične odmerke. **Opozorilo:** Za samozdravljenje se lahko zdravilo uporablja le 3-4 dni. Če v tem času ni izboljšanja, svetujemo posvet z zdravnikom. **Nosečnost in dojenje:** Zdravilo se lahko ob upoštevanju navodil uporablja tudi med nosečnostjo in dojenjem. **Oprema:** Steklenicka s pršilnim nastavkom s 30 ml raztopine.

Izdajanje zdravila: Zdravilo se sme izdati tudi brez zdravniškega recepta.

Podrobnejše informacije o zdravilu so na voljo pri proizvajalcu.

Angal® S, pršilo za boleče žrelo

Lek d.d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana, SLO

103498-SLO